

Nepriklausoma Lietuva

ALP/LK/2888

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-
Nr. 14-15 (58-tieji metai) 1998 LIEPOS-JULY 7. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

LIEPOS 6-OJI - LIETUVOS VALSTYBĖS - LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO DIENA

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

PREZ. CLINTON'AS IR PREZ. ŽIANG ZEMIN'AS VIEŠUOSE DEBATUOSE

Paprastai, komunistinėje Kinijoje nerodomi jokie valstybiniai debatai TV ekranuose. Tačiau pirmą kartą 800 mil. žiūrovų CCTV programoje galėjo stebėti spaudos konferenciją vakarietiškojo stiliaus š.m. birželio mėn. 27 d., JAV prezidento vizito proga, Beizing'e.

Pirmą kartą Kinija galėjo stebėti ir abiejų mega kraštų vadovų necenzūruotą debatą bei išsūki Kinijos vyriausybei iš svetimos valstybės vadovo.

Abu prezidentai įrodė, kad: B. Clinton'o instinktas pagauti teisingą, neižeidžiantį toną, esąs tikras, ypač kalbant apie Tiananmen aikštės įvykius prieš 9 metus ir kviečiant prez. Žiang Zemin'ą teisingiau elgtis su visais krašto gyventojais, įskaitant Tibeto budistus, kurių vadovas Dalai Lama buvo priverstas gyventi egzilyje.

Ypač dėl šių temų JAV žymiausi panelistai ir žiniasklaidos specialistai prieš susitikimą diskutavo ir rūpinosi, ar tai reikalinga, ir jeigu būtų viešai iškelti visi šie klausimai, kokie būtų

Dešinėje -

MINDAUGAS

V. A. Kašubos skulptūra

Lietuvos Karalius MINDAUGAS, po Saulės Mūšio prie Šiaulių, nugalėjęs suvienyta kariuomene Kalavijuočius, buvo bebaisgiąs Lietuvos kunigaikštysčių suvienijimo darbą.

1253 m. apsikrikštijęs ir gavęs karūną, Karalius MINDAUGAS pirmasis pasuko Lietuvą Vakarų kultūros pusėn.

Todėl Liepos 6-toji tapo Mindaugo karūnavimo ir Lietuvos Valstybės diena, oficialiai švenčiama, atgavus Nepriklausomybę Kovo 11-tąją, 1990 m.

rezultatai.

Prez. Žiang Zemin'as pasirodė buvęs ne mažiau pasiruošęs susitikimui su JAV prezidentu, įrodydamas, kad Kinijos vadovybė, kad ir būdama labai atsargi demokratijos klausimais, supranta jos reikšmę ir gal net neišvengianybę Kinijai. Tuo labiau, kad JAV yra pati stipriausia (šalia didumo) ekonomistai ir techniškai, su kuria teksią bendrauti.

Konkrečiai abu didieji vadovai sutarė, jog atominiai ginklai atkreipti į vieni kitų pusę, bus nuo dabar nusukti, o ekonomijos, aplinkos problemos bus toliau abipusiai aptariamoms.

Kinijos žymiųjų disidentų nuomone abiejų atviras pokalbis ženklina pažangą politinėse reformose.

Prez. B. Clinton'as, anksčiau aštriai kritikavęs prez. G. Bush'ą už biznį, kaip paprastai su tais, kurie nuzudė laisvę Tiananmen'o aikštėje ir visą JAV politiką Kinijos atžvilgiu surišęs su Žmogaus teisių laikymusi, pareiškė: "Kokie būtų mūsų nesutarimai dėl buvusių veiksmų, Kinija ir JAV privalo eiti teisingu istorijos keliu dėl viso pasaulio ateities".

Praktiškoji politika ir idealizmas (naujieji analogai angelas ir... vel-

nias) vyraus trečiajame tūkstantmetyje. Ar tikrai JAV yra tas sąžiningas kelrodis teisingam istorijos keliui?

Sekančią dieną po šio debato, prez. B. Clinton'as universiteto studentams pakartojo, kad būti laisvu, kiekvienam piliečiui išreikšti savo nuomonę, priklausyti pasirinktai religijai yra prigimta kiekvieno žmogaus teisė ir tuo davė suprasti, kad ta kryptimi reikėtų progresuoti ir Kinijai.

Studentai jautėsi gana laisvai šiame susitikime, kalbėdami už ir prieš demokratijos tikslumą Kinijai.

Lietuvoje, "Vilties Angelui" pagalbai gatvės vaikams pagelbėti, "Lietuvių Gošos" laikraščiui lietuviams Gudijoje, "Rytas" laikraščiui švenčių krašte; po \$300.- Lietuvių Kalbos Mokytojų sąjungai Kaliningrade, Kauno Dailės Institutui; Iz. Ignatavičiui už knygą "Lietuvos naikinimas ir kova 1940-1990 m.", LPKT Varėnos skyr. rašinių konkursui mokyklose; po \$200.- laikraščiams: "Dienovidis", "Elektrėnų žinios", "Tremtinys", "Žemaitija", "Apžvalga", "Gyvieji akmenys" misijinėms kelionėms; 100.- Prisikėlimo par. bibliotekai knygų persiuntimui į Lietuvą. Viso išdalinta \$16,500.

Paskirstytas stipendijų sąrašas bus paskelbtas sekančiame laikraščio numeryje. Pelną skirstymo komisijos pirmininkas E. Čuplinskas. Tel: 416-533-7425.

PADEKOJO UŽ GERĄ JAV KARININKO GYDYMĄ

Lietuvos Krašto apsaugos ministerija gavo padėkos laišką iš JAV kariuomenės vyriausiojo vado Europoje gen. Wesley Clark. Jame rasoma: "JAV kariuomenės Europoje vadovybė bei štabo darbuotojai nuosirdžiai dėkoja ir prašo perduoti jų padėką visiems, padėjusiems išgelbėti kario gyvybę".

Lietuvoje dirbęs JAV pulk. lt. Elliot Fellman staigiai susirgęs, buvo operuotas Vilniaus u-tu "Santariskiuose" chirurginėje.

Po operacijos buvo gydomas intensyvios terapijos skyriuje. Sustiprėjęs, išvyko toliau gydytis į Štutgartą.

KEISTAS ELGESYS

Baltarusijos (Gudijos) vyriausybės nurodymu, birželio mėn. 8 d. darbininkai suvirino JAV ambasadoriaus rezidencijos vartų užraktus, kad jis negalėtų iėti į patalpas. Balandžio mėnesį 22 jų valstybių diplomatai buvo išpėti, kad iš ambasadų komplekso "Drozdy" turės išsikraustyti 22-jų valstybių ambasadoriai dėl remonto darbų. Jų tarpe Rusijos, Prancūzijos, Vokietijos, Ukrainos, Italijos, Indijos diplomatai.

Toks elgesys yra nepateisinamas pagal diplomatinės neličiamybės statuso taisykles. Tuo tarpu diktatoriškas Gudijos prez. Aleksandras Lukašenka kritikavo Vakarų valstybes, kad jos siekiančios izoliuoti jo valstybę.

Lietuva pareiškė nepasitenkinimą Baltarusijai dėl reikalavimo ir savo ambasadoriui Minske Viktorui Baubliui apleisti patalpas.

Protestą pareiškė viešai visų minimo komplekso ambasadoriai, atvykę su limuzinais prie komplekso vartų.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO PARAMA LIETUVOJE, IR KANADOJE LIETUVOS REIKALAMS

Po \$1,000.- "Jaunimo Sodybai" Rumšiškėse, Dvasinės Pagalbos Centrai Klaipėdoje, "Aidų" žurnalui; Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungai; Tremtinių Grįžimo Fondui, VDU-to Teologijos fakultetui; \$700.- "Kregždutei" - laikraščiui vaikams; po \$500.- "Lietuvių Namų" vidurinei mokyklai Sibire gyvenančių tėvų vaikams, "Atsigrižk" vaikų globos namams Vilniuje, Vaikų šalpos fondui "Globa", Vaikų globos namams Paparčiuose, Vienuolių Širdiečių neturtingų šeimų vaikams Šiauliuose, Klaipėdos u-to Vakarų Lietuvos ir Prūsijos archyvu, "Voruta" laikraščio prenumeratams, Lietuvos kalinių Globos Draugijai, Dariui Viskontui vykstančiam į Lietuvą pagelbėti ligoninėse; po \$400.- "Candle" anglų kalbos kursams

Nepriklausoma Lietuva

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

Vyr. red.

Birutė Nagienė

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 25,-

Rėmėjo – \$ 30,-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

"VĖTRA" BOSTONE

Šią vasarą Lietuvos karo laivas "Vėtra" liepos mėn. 23-26 dienomis atplauks į Bostoną ir dalyvaus JAV karinio burlaivio "Constitution" 200 metų jubiliejaus iškilmėse. Pirmą kartą Lietuvos karo laivas viešės Amerikos uoste.

Liepos 24d. iki 4 tos v.p.p. bus galima aplankyti "Vėtra" Black Falcon Terminal Marine Industrial Park, South Boston, ir pamatyti, kaip laivo igula ten gyvena, keliaudama per Atlantą. Prie laivo bus parduodami įvairūs suvenyrai šiam istoriniam įvykiui prisiminti.

Bus suruoštas vakaras "Kokteiliai su kapitonu", kuriame dalyvaus admirolas ir laivo vadovybė. Lietuviai galės laisvai pabendrauti su laivo vadais pačiame laive.

Laivo igulą sudarys Klaipėdos universiteto Jūreivystės instituto studentai, kurie atliks praktiką laive, pagal karininkų rezervo parengimo programą. Juos pasveikinti bus suruoštas šeimyniškas priėmimas su atitinkama programa.

• "LIETUVOS AVIALINIJŲ" lėktuvuose nuo birželio mėn. 1 d. nebus leidžiama rūkyti.

Beveik visi į Vilnių atvykstantieji lėktuvai ir iš Vilniaus išskrendantieji užsienio bendrovių lėktuvai yra "nudūminti".

VIII - JI TAUTINĖ SKAUTŲ

STOVYKLA

vyks š.m. rugpjūčio mėn. 9-20 d.d. (vadovai nuo 8-21 d.d.), TREASURE VALLEY stovyklavietėje, PAXTON, Mass., JAV (netoli Bostono miesto).

L.S.S. Skaučių Sesių stovyklos pastovyklės vadiją sudaro: 18- kos sričių pareigūnės; viršininkė - v.s.fil. Rita Penčyliienė, pavad. ir programų koord. - v.s. Marytė Utz; kapelionai kun. Algimantas Gudaitis, SJ., s. kun. Algimantas Žilinskas, s. Sesele Ignė Marijošiūtė.

Komendantė - p.s. Rūta Sušinskienė.

VIII TAUTINĖS STOVYKLOS SESERIJS PASTOVYKLĖS VADIJA

Viršininkė - v.s.fil. Rita Penčyliienė; viršininkės pavaduotoja - Marytė Utz; programų koordinatore - v.s. Marytė Utz; kapelionai /religinės programos pravedėjai: kun. Algimantas Gudaitis, SJ, s.kun. Algimantas Žilinskas, s. Sesele Ignė Marijošiūtė; komendantė - ps. Rūta Sušinskienė; adjutantė - v.s. Giedrė Stankūnienė; išdininkė - v.s. Irena Markevičienė; laikrastelio atstovė - v.s. Danutė Surdėnienė; stovyklos papuošimui, rankdarbiai ir parodėlės - v.s.fil. Gilanda Matonienė, v.s. Ramutė Česnavičienė, v.s. Milda Kvedariene; ūkio vedėja - v.s. Rūta Žilinskienė; laužavedė (dainų mokymas) s.Jūratė Neimanienė; nakties budėjimai ir žaidimai - s. Aldona Lingertaitienė; Jaunų seimų pastovyklės viršininkė - s. Rasa Karvelienė; Paukštyčių pastovyklės virš. - s. Dalia Trakienė; Prit. skaučių pastovyklės virš. - ps. Rasa Conklin; Vyr. skaučių pastovyklės virš. - s. fil. Naida Šnipaitė; Jūrų skaučių pastovyklės virš. - s. fil. Taiyda Chapetta.

L.S.S. LIETUVIŲ SKAUTŲ BROLIJA

VIII Tautinės Stovyklos Brolijos Stovyklos vadovybė

Viršininkas - v.s.fil. Albinas Sekas; Viršininko pavad. ir programos vedėjas - v.s. Romas Otto; komendantas - s. Gintaras Nagys ir s.v. fil. And. Gaputis; pionierijos vadovas - v.s. fil. Kazys Matonis; Vilkiuku pastovyklės virš. - s.fil. Vytautas Januškis; Skautų pastovyklės virš. - v.s.Remigijus Belzinskas; prityrusių skautų pastovyklės virš. - v.s.Gintaras Placas; Jūrų skautų pastovyklės virš. - j.ps. Petras Jakubauskas; Skautų Vycių pastovyklės virš. - s.v.ps. Alvydas Saplys; skautininkų pastovyklės virš. - v.s. Bronius Naras; Brolijos ūkio reikalų ryšininkas - v.s. Jonas Lileikis; Brolijos korespondentas - v.s.fil. Antanas Paužuolis; Brolijos fotografas - v.s.fil. dr. Arūnas Dailydė.

ISIDĖMĖKIME!

Visi atostogautojai ir neatostogaujantieji džiaugiamės saulės šviesa, jeigu ir ne visada per dielę šiluma. Kai kurie tiesiog fantastiškai išsiginčija virto vėžio raudonumą arba paplūdimyje, arba gulėdami savo kieme ar balkone.

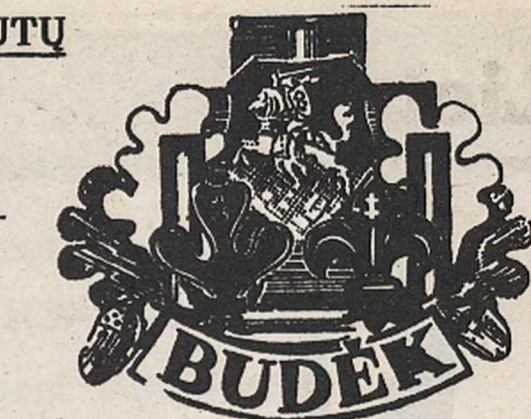
Specialistai seniai įspėja dėl ultravioletinių spindulių pertekliaus sukeltų pavojų susirgti vėžio liga.

Kanados Vėžio ligos draugija vėl primygtinai kviečia atitinkamai elgtis:

* Ultravioletiniai spinduliai yra stipriausi 11 val. r.-4 val.p.p. Tuo laiku venkite būti lauke, arba susiraskite pavėsingą vietą po medžiais ar po skėčiais.

* Dėvėkite rūbus, kurie apdengia rankas ir kojas.

* Skrybėlė būtina su brilioliais, kad apsaugotų galvą, veidą, ausis ir kaklą.

• "BALTIC CHALLENGE 98" ("Baltijos iššūkis") tarptautinės NATO ir partneris užsienio karių iš lietuvių mokymo pratybos vyks š.m. LIEPOS 1-31 d.d. Klaipėdos apskrityje.

Lietuvos Seimas leido į Lietuvą toms pratyboms atvykti 4,500 karių su lengva pėstininkų ginkluote, kovine technika.

Daugiausia karių dalyvaus mokymuose iš JAV- 2,149, Lietuvos -800, Jungtinio Baltijos Bataliono "Baltbat"- 660. Ki-

Programoje bus imituojama situacijos po žemės drebėjimo, kai yra nemaža aukų. Kariai atliks pagalbos teikimo, tvarkos palaikymo ir stabilizavimo procedūras. "Baltic Challenge" yra tradiciniai mokymai. Prieš 2 metus jie vyko Latvijoje, pernai Estijoje. Pagal dalyvių skaičių siemet mokymai didžiausi Europoje. Vienu metu vyks sausumos, jūros, oro ir desanto dalinių pratybos ir dėl to reikalinga pajūrio zona.

Reikia tikėtis, kad pratybos netrukdys vasariniais poilsiautojams...

Reikia tikėtis, kad pratybos netrukdys vasariniais poilsiautojams...

THEATRE CINEMA

EXCURSIONS, TOURS AND CRUISES SPORTS CONCERTS SHOWS

THE CARD ACCÈS MONTRÉAL

PASIDŽIAUKITE PAPIGINIMAIS 85-se RODINIULOSE

- Botanikos Sode: veltui įėjimas lauko soduose.
- \$1.75 - \$4.- pigiau už šiltadaržio ir insektariumo lankymą;
- Futbolo renginiai: \$2.- pigiau už bilietą;
- La Ronde: \$4.50 pigiau už 1 įėjimą ir \$5.50.- pigiau už sezoninį bilietą.

Accès Montreal kortelė tikrai \$5.- Montrealio gyventojams. Daugiau informacijų gaukite lankstinuke savo ACCÈS biure arba savo kvartalo bibliotekoje.

Call 87-ACCÈS (872-2237), #610
www.ville.montreal.qc.ca/cam

Tel: 872 2237 #610

MONTRÉAL
You're my city!

SCIENCE MUSEUMS

PERSONAL GROWTH SALONS, EXHIBITIONS AND FESTIVALS RECREATION

Atkreipkite

dėmesį į

šiuos

papiginius

ir

pasinaudokime

ypač, jei

liekame

mieste per

atostogas!

PAGROBTAS KUNIGAS ROBERTAS MIKUTAVIČIUS

Neaiškiomis aplinkybėmis pagrobtas žinomas ir mėgiamas Kauno kun. Robertas Mikutavičius. Jo bute grobikai šeimininkavo, pasiėmė keletą vertingų tapybos kūrinių išspjovė drobę iš rėmų, ir kitų meniskų daiktų.

Tai nebe pirmas pasikėsinimas prieš jį, tačiau ši kartą neatrodo, kad tai tik paprastas apiplessimas. Manoma, kad tai darbas Dekanidžės gaujos likučių siautėjimo tęsinys.

Du kartu jis buvo Kauno gyventojų išrinktas Metų žmogumi.

● **KRAŠTO APSAUGOS** min. Ceslovas Stankevičius pareiškė savo kalboje Seime, kad Rusija laikosi taisyklių dėl karinio tranzito per Lietuvos teritoriją į Karaliaučiaus sritį ir atgal. 1997 m. iš Karaliaučiaus buvo išgabenta 62 vagonai sprogstamųjų medžiagų, o į jį įvežta 27 vagonai.

● **"BALTIJOS TYRIMAI"** po apklausos patvirtino, kad valstybės pareigūnų veikla geriau įvertinama Lietuvos piliečių ir visuomenės elito, negu prieš pora mėnesių vertinant.

Apie prez. Valdą Adamkų teigiamai pasisako 76% visų apklaustųjų ir net 96% apklaustųjų elito atstovų.

Jonas Urka

PAGALIAU PRASIDEDA JONO URKOS BYLA

Milijoniniai išskolinę Lietuvos Akciniam Inovaciniam Bankui verslininkas Jonas Urka turės aiškintis teisme. Jo byla birželio mėn. pradžioje perduota Generalinei Prokuratūrai.

Skandalas tuo pažymėtinas ne tik dėl to, kad J. Urka pasiskolinęs apie 350 mil. litų, pusės skolos negrąžino. O sugėbjo šia aferą apsukti net 13 bankų! Dėl šios aferos nukentėjo, pagal statistiką, kas trečias žmogus Lietuvoje. Iššvaistytas jo žinioje buvęs patikėtas apie 426,000 lt. vertės priklausęs UAB "Svetur".

Taigi, svetur nukelivusios lėšos... kažin kada išplauks į paviršių.

1998. VII. 7

APRIBOJIMAI KGB DARBUOTOJAMS

ELTOS pranešimu, KGB kadriniai darbuotojai negalės būti Lietuvos komercinių bankų valdybos nariais ar vadovauti saugos tarnyboms.

Apribojimus ketinama taikyti tik tiems KGB darbuotojams, kurie persekiojo žmones ar vykdė represijas už politinius ir ideologinius įsitikinimus.

Tokie apribojimai numatomi Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos rengiamose Valstybės tarnautojų įstatymo bei Lietuvos valstybinio ir komercinių bankų bei saugos tarnybų veiklą apibreziančiose teisės aktų pataisose.

Panašių apribojimų neketinama taikyti KGB darbuotojams, kurie tyrė kriminalines ar korupcijos teisės saugos sistemoje bylas ir paliko tarnybą iš karto po to, kai buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė 1990 m. kovo mėn. 11 dieną.

NEIŠTVĖRĖ NEPASISPAR- DĖ

Vieną birželio mėnesio savaitgalį, pagal BNS, Jakšto ir Beatricės gatvėse Vilniuje, buvo išklijuoti plakatai, skelbiantys teroristinio pobūdžio atsisaukimus. Jie, kaip ir plakatuose rusų kalba lapeliai su panašiais atsisaukimais, pasirašyti dar ne girdėta "Revoliucinės propagandos Lietuvoje organizacija" titulu...

Lapeliuose sakoma, kad atitikmuo šiai organizacijai" veikęs Prancūzijoje, 1974 m. apsireiškęs sukilimu prieš teisės saugos pareigūnus, atiminėjant iš jų ginklus. "Organizacija" buvusi išsklaidyta ir dabar esą "atgyja" Lietuvoje...

Ieškodami kriminalinio elemento (turbūt, potencialaus, arba jau anti-valstybininkų užsakyta), ragina rusiškai apiplėšinėti policijos pareigūnus ir atiminėti jų ginklus. Kituose lapeliuose giriama "revoliucija" ir "darbininkų valdžia".

Policijos pareigūnai tokius "civilizuotus" 3 plakatus nuplėšė nuo statomos kavinės lango ir kitus nuo tvorų ir stulpų.

Minima "organizacija" Lietuvoje neįregistruota, negauta prašymo tokią įregistruoti.

Vilniaus Miesto Prokuratūra tiria šį įvykį.

● Raimundas MIEŽELIS, prezidento vienas pagrindinių patarėjų, birželio mėn. pradžioje išvyko į JAV sveikatos reikalais, kur numato praleisti apie mėnesį laiko. Jį laikinai pavaduos politologas Julius Šmulskštys neseniai paskirtas Prezidento konsultantu.

Radvilų

pilis

Biržuose

1992 m.

Nuotr:
J.Girdžiūno

NAUJA PRAMONĖ

Biržuose, vienoje gatvelėje, vyksta vynuoginių sraigių supirkinėjimas. Jas atveža ir iš aplinkinių bei tolimesnių kaimų ir miestelių Daudžginių, Nemunėlio, Radviliskio, Papilio.

Pasirodo, kad kadaise grafi Tiškevičiai buvo jų atvežę iš Prancūzijos ir jos taip gerai pasijuto Lietuvoje, kad buvo prisiveisusios parkuose, skveruose, paupiuose. Dar prieš kelis metus Biržų apylinkėje nemažai žmonių užsiėmė jų rinkimu ir uždirbo neblogai, tačiau ir išrinko visą jų derlių...

Dabar aplinkos saugotojai mustatė griežtas taisykles kaip ir kiek galima surinkti sraigių.

Šią vasarą tikimasi jų surinkti apie 100 tonų ir eksportuoti į Prancūziją, jas užsaldant.

Už 1 kg. surinktų sraigių rinkėjas gauna 1 litą.

● **KLAIPĖDOJE IR PALANGOJE** sezono atidaryman buvo suvažiuavę daugybė Lietuvos muzikantų. Klaipėdoje džiaz festivalyje grojo ir muzikantai iš Didž. Britanijos, Olandijos, Prancūzijos.

Palangoje Basanavičiaus gatvė lyg ištisa kavinė, nes visos gatvės kavinės susiliejo, o kiekviena atskirai turėjo dar savo muzikantus. Muzika girdėjosi ir iš Nidos.

Šalia koncertų vyko įvairios pramogos ir sporto žaidimai paplūdimyje. Palangos pajūryje atostogauja ir Arvydas Sabonis su šeima.

PAGERBTAS "AŽUOLIUKO" IKŪRĖJAS

Š.m. gegužės mėn. 31 d. prie Vilniaus ir Palangos gatvių sankryžos esančio namo atidengta paminklinė lenta Hermanui PERELŠTEINUI. Jis ikūręs berniukų ir jaunuolių chorą "Ažuoliuką" jau ilgus metus šiame name ir dirbo, vadovavo, plačiai jį išgarsinęs ir daug kur gastroliavęs.

Mirė prieš metus, New

York'e, JAV-se, 74 m. amžiaus. Jo buvę mokiniai ir kolegos surengė Atminimo koncertą Lietuvos Operos ir Baletų teatre Vilniuje, o tradicinėje Tėvo Dienos vyrų choro šventėje programa birželio mėn. 7 d. buvo skirta Hermano Perelšteino atminimui.

MIRĖ ŽYMUS REZISTEN- TAS

Po ilgos ir sunkios ligos, eidamas 77-tuosius metus, Raudonojo Kryžiaus ligoninėje mirė karys savanoris dimisijos pulk. lt. BENEDIKTAS TRAKIMAS (Genelis).

1944 m. B. Trakimas įsijungė į kovą už Lietuvos valstybės atkūrimą, dalyvavo partizaninėje kovoje prieš okupacinę valdžią SSSR išsivertinimą Lietuvoje. Dalyvavęs daugelyje kautynių Žaslių apylinkėse, 1946 m. pasivadinęs slapyvardžiu Genelis, buvo paskirtas Didžiosios kovos apygardos štabo viršininku.

Kitų metų pavasarį sumintas, ištremtas, - lageriuose išbuvo 43 metus.

Š.m. balandžio mėn. pabaigoje prez. Valdo ADAMKAUS dekretu apdovanotas Vyčio Kryžiaus III-jo laipsnio ordinu.

LIETUVAI REIKIA DAUGIAU ADVOKATŲ

Lietuvos Seimo pirm. pavaduotojas Feliksas PALUBINSKAS atkreipia dėmesį, kad nepakankamas skaičius advokatų stabdo teisės reformą Lietuvoje. Jo žiniomis, 100,000 Lietuvos gyventojų tenka tik 10 advokatų, o iš viso yra 350 advokatų.

(Neduoama duomenų, kiek iš to 100,000 esama nusikaltėlių, bei kiek iš to skaičiaus piliečių kreipiasi į teismus. Red.).

Vis delto, palyginimui tokiam pat skaičiui gyventojų Islandijoje - 172 adv., Estijoje 21, Latvijoje 20, Izraelio valstybėje - 339. Išvada aiški: kaip beskaiciuotum, tikrai Lietuvai reikia daugiau advokatų...

ČIURLIONIO SONATŲ KOMPAKTINIS DISKAS

Pasaulio muzikos įrašų parduotuvėse pasirodė Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio igrotas lietuvių kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio sonatų fortepijonui kompaktinis diskas "Born of the Human Soul". Ne-trukus šį albumą bus galima išsigyti ir Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje.

Mintis išleisti M.K. Čiurlionio sonatas "EMI Classics" prodiuseriams kilo po to, kai tai padaryti pasiūlė žymus violončelininkas Mstislav Rostopovič.

Vytauto Landsbergio igrotas kompaktinis diskas išleistas garsiojoje Londono "Abbey Road" studijoje. Jo viršelyje M.K. Čiurlionio paveikslas "Pilies pasaka" reprodukcija. Kompaktinio disko oficialus pristatymas dalyvaujant Vytautui Landsbergiui ir Mstislav Rostopovič, vyko gegužės mėn. 20 d. Londone, Lietuvos ambasadoje.

RYTINĖ LIETUVOS SIE- NA RUOŠIAMA KONTRO- LEI

Ignalinos rajone, vienoje aukštumoje nuo rugėsio mėnesio 1 d. karinis dalinys kontroliuos rytinę oro erdvę - sieną. Turimi radarai kontroliuoja erdvę 300 - 350 km. spinduliu.

Ignalinos kontrolės stotis yra ketvirtoji Lietuvoje ir pirmoji suprojektuota lietuvių ir jų pastatyta. Kitos randasi Juodkrantėje, Šiauliuose ir Šilutės apskrityje - sovietinės kariuomenės palikimas.

Visų tų stočių duomenys kompiuterių sistema perduodamos į bendrą valdymo centrą.

● Žinoma gamtininkė - mokslininkė Birutė GALDIKAITĖ yra atvykusi į Lietuvą ir Vilniuje ji su pažindins gamtininkus su savo ornagutangų tyrimo darbais.

Vyt. A. Jonynas Montrealio universitete atsisveikinant, priima dovaną. Toliau - Bostone, viešnagėje: M. Jonynienė, V.A. Jonynas, J. Blekaitis, aktoriai - raš. Antanas ir Aleksandra Gustaiciai.

Taip aš pavadindčiau interviu - pokalbį su bičiuliu, kultūrininku, laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" pastoviu bendradarbiu, žinomu įvairioje spaudoje, įskaitant ir Lietuvos Enciklopediją, kritiku, recenzentu ir vertėju - VYTAUTU ALEKSANDRU JONYNU.

Jis, artimųjų pravadintas Džioniu, sako: si toki pokalbį jo jubiliejinio gimtadienio proga, uzvadintu - "Žingine į Svaigią Karsatį". (Pokalbis gūdaus jubiliejaus proga).

Toks pavadinimas - tai jo laikysena, jo stilius, jo ir kuklumo išraiška, nežiūrint gausaus sukaupto aruodo atliktų profesionalių, sąžiningai paruoštų ir idomių raštų.

Ta užsiminta "karsatis", jo atveju dar nerodo "gūdumo" ženklų. Jis intensyviai seka įvykius ir literatūrinį gyvenimą ne tik Lietuvoje ir išeivijos plotuose, jo akiratyje fiksuojasi ir prancūzų bei anglų kalba rašantys autoriai. Sąžiningai rašydamas, ar šiaip norėdamas pasidalinti atidengimais, jis pasidarė ir vertėju.

Netoliese yra biblioteka, kurioje dirbo 22 metu, ir kurios lentynas jis reguliariai apžiurinėja. Taigi, - "Škac, karsatie!"

- Klausiu, - kaip bendrai jautiesi?

- Ats.: "Neslėpsiu, kad mane buvo apėmusi depresija, kai Vilius (Peteraitis) apskelbė visiems savo Maž. Lietuvos Draugijos aplinkraštį, kad gegužės mėnesį man sueina aštuoniasdešimt. Dar paminėjo, aš esą tapęs kuone visų Maž. Lietuvos Fondo leidinių recenzentu. Tarytumei būčiau paskutinis mohikanas, besiverčias tokiais niekais, pasijutau toks "Folkštumras", kad neklausk..."

Paskui staiga atsigavau. Daugiausiai padėjo nuotakai atgauti toks laiškas iš Lietuvos, pusiau užuojauta, pusiau sveikinimas. To žmogaus gyvenime nesu sutikęs. Pasikeičiam kalėdiniais atvirukais. O dabar, matai, susiprato mane užjausti ir pagosti. Girdi, neverta nusimint. Ne vienas aš toks nelaimėlis. Jam irgi virš aštuoniasdešimties, ir kagi?... Verta tik prisidaboti, per daug neišsisnekėt, na taip pat nepagadint garsiai oro viesumoj... o prie viso kito priprantama. Svarbu tausot sveikatą... Jaunystės dienos, draugų šutvė (čia jis išvardina savuosius), kas be ko prisimena, bet gyvent galima... Galbūt, net reikia...

Po to atėjo sveikinimo telegrama iš Vilniaus, iš Rašytojų Sąjungos. Jai niekad nepriklausiau nei čia, nei ten, bet visvien smagu, kad tave, žmogų pažįsta, seka tavo veiklą: kad esi kaskokiuose sąrašuose. Dar pasveikino Liudas Stankevičius kaip "prisiekusį" jo radijo Valandėlės klausytoją, buvo užėję draugai. Iki šiol gaunu karts nuo karto sveikinimų iš "gerbėjų", iš žmonių, neužmiršančių paminėt,

kad skaitą mano straipsnius.

- Kl.: Ar anuomet, Vilniuje, galvojai apie toki kelią teatro kritiko? Ar iš viso - literatūros kritiko, apžvalgininko? Taip pat, vertėjo, kuo irgi pasižymi mūsų kultūrinėje panoramoje tavo plunksna?

- Ats.: Nepatikėsi, man pačiam tik dabar prisiminė, kad išleistuvių balių mudu su klasės draugu Zyza, stvėjom ir šnekėjomės su klasės auklėtoju Fifka (Šimėnu) ir, jo užklaustas, kuo norėčiau būti, pasisakiau, kad kritiku. Prisimenu jis mane tada padrasino... Ne šventieji puodus lipdo, anot jo...

Pradėjau jau Montrealyje apie kokius 1952 m., Vokietijoje nediršau. Buvo ir be manęs rašančiųjų. O čia isuko gyvenimo viesulas. Juk pirmąją išeivių pokarinę bangą sudarė išimtinai jauni žmonės, pilni visokių entuziazmų: rašyti, vaidinti, tapyti. Faktiškai į žmonių sukūrį mane įtraukė Montrealio Lietuvių Teatras per "Živilės" spektaklį, kurį režisuoti buvo atvažiavęs mano draugas Jurgis Blekaitis. Man teko pareiga prižiūrėti muzikinį foną, atseit, laiku paleisti patefoną. Nebeprisimenu, kad būčiau rašęs atsiliepimą apie tą renginį.

Pirmoji mano recenzija buvo apie Henriko Nagio rinkinį "Saulės Laikrodžiai" Nepriklausomoje Lietuvoje. Kaip paprastai "paklodine". Jonas Kardelis varė ją per kelis numerius.

Paskui, kai ėmė eiti "Literatūros lankai", parašiau ir pirmą atsiliepimą apie Lietuvos pasirodžiusi (Čikagoje spausdintą) veikalą Kazio Borutos "Baltaragio maluną". Pasirašiau slapyvarde.

- Kl.: Tie slapyvardžiai buvo gerokai išipykę sovietiniams "emigrantologams". Vienu metu jie įtarinėjo įvairius "Akiračių" redakcijos narius, beveik išprovokuodami jų atsiprašinėjimus.

- Ats.: Ir Vladas Kulbokas, kai jis leido savo "Lietuvių literatūros kritikos" antrąjį tomą, taip ir liko neišsifravę, kad V.A. Jonynas ir Jonas Aleksandravičius yra tas pats asmuo...

Taip. Mūsų išeivių spaudoje tuo metu tikrai netrūko slapukų. Man gi prireikdavo slapyvardžių vien tada, kai aptardavau Tėvynėje pasirodžiusią raštiją. Išeivijos knygų recenzijas visada pasirašydavau tikrąja pavarde. Straipsnelius, kartais inicialais: juos kai kada sukeisdamas. Kai žmonės tą triuką išsifruodavo, būdavo baisiai patenkinti savimi.

- Kl.: Recenzavai ir teatrinį, koncertinių būdu perduotą Montrealio scenoje Baltaragio Malūno tekstą, kurį režisavo Birutė Pūkelevičiūtė, o pačią tokio pastatymo idėją buvo sugalvojusi

Monika, tavo žmona. Idomu tau buvo parašyti recenziją ir apie kitą Montrealio Lietuvių Teatro pastatymą, Balio Sruogos Milžino Paunksmę. Ar būtum norėjęs parašyti recenziją apie Montrealyje vykstančius spektaklius?

- Ats.: Įdomiausia būtų buvę recenzuoti National Theatre School pastatymus, nes jie labai puikūs, išradingi.

- Kl.: Ką pasakysi apie Hamleto spektaklį Montrealyje?

- Ats.: Nekrošiaus lietuviškasis Hamletas apvylė, jo triukai manęs nesužavėjo.

- Kl.: Grižtant prie recenzijų ir esejistikos: Kaip pats sakaisi, stambia dalimi tokie straipsniai, nemažiau kaip 80 procentų buvo parašyti redaktoriams pageidaujant. Todėl nenuostabu, kad atiteko garbė būti prisiekusiu Mažosios Lietuvos Fondo leidinių recenzentu.

O kokie buvo santykiai su redaktorais? Ar pasilikdavo jie sau teisę Tavo rašinius cenzūruoti, braukti, taisyti kalbą, stilių? Ar yra koks tekstas nukeliavęs redakcijos krepšin?

- Ats.: Recenzijų atveju ne. Bet vienos "agitkos", atsieit straipsnelio, kuriuo raginau žmones nepraleisti Montrealio Lietuvių Teatro spektaklio, "Naujienos" ne atspausdino.

Aktoriai, atsimenu, buvo pasipiktinę. Visumoje, rimtesnių pražangų iš redaktorių pusės nebuvo. Tiesa, atsitiktinai aptikau viename Lietuvos laikraščio savo tekstą su priedašu "kalba netaisyta". Panūdau pasitikrinti, kiek būtų pataisų: vienas nevykusiai pavartotas linksnis ir du kableliai. Štai, ir visos korektūros.

Esu apturėjęs dar kitokią patirtį ne su redaktorais, bet su inteligentijos atstovais. Bronio Railos prikalbintas, buvau ėmėsis versti George Matoré autobiografinį romaną "Antsnukis" (La muselière) į lietuvių kalbą. Autorius atpasakoja jame savo pergyvenimus sovietmetyje, ir man buvo aiškinama, kad esą svarbu jį pateikti saviems skaitytojams. Viskas ėjo gerai, kol nebuvo kalbos apie pinigus - simbolinį honorarą mašinraščio išlaidoms padengti. Nuo tada projektas pasidarė nebeaktualus. Man, žinoma, galinėjimasis su prancūziškuoju tekstu išėjo į naudą. Juo labiau, kad Matoré romanas man patiko. Vėliau - būvau gerokai nustebintas net dviejų lietuvių, gyvenusių Paryžiuje, skeptišku atsiliepimu apie šį kūrinį.

- Kl.: Šios istorijos nežinojau. Tavo vertimus aš visada noriai spausdindavau. Iš viso, ar negalvoji išleisti savo rašinius

/žiūr.5 psl..../

knygos pavidale. Apytikriai, kiek jų galėtų būti?

-Ats.: Ne taip jau mažai. Atmetus tuos vertimus, kurie vienu metu rodėsi Nepriklausomos Lietuvos trečiame puslapyje (vienu laiku buvau panoręs juos susirasti ir išleisti atskiru leidiniu. Net pavadinimą buvau sugalvojęs: Trečias puslapis), tų tekstų būtų apie 300. Žinant, kad man būdinga neišsireikšti mažame formate, susidarytų nemaža krūva puslapių. Geras mišiolas, netgi neįtraukus recenzijų apie literatūros veikalų recenzijas (kriminalinių, erotinių romanėlių).

Paklausos tokio pobūdžio knygai Lietuvoje nebūtų. Jau senokai nebesigirdi, kad kas būtų tenai išleidęs publicistikos ar esejistikos rinktinę. Jos ten paprasčiausiai, dabar neina. Neperkamos. Buvo galima tai padaryti kokiais 1991-92 metais. Bet dabar – šaukštai po pietų.

- Kl.: O kaip būtų su atsiminimais. Tokio pobūdžio knygos kaip Aisčio "Apie laiką ir žmones". Tu esi gyvenimo kelyje sutikęs visokio plauko rašytojų, poetų, aktorių, mokytojų, esi studijavęs prancūziskajame universitete. Ar nesinorėtų pateikti pluošto savųjų atsiminimų?

- Ats.: Pagalvot pagalvojau apie tai, bet, sakyk, kaip atrasti, iš kur išpešti to laiko! Tai plataus užmojo darbas, reikalaujantis nemažo susikaupimo. Paskui stiliaus šlifavimo.

Dabar, tarp kitko, man darosi suprantama, kodėl taip nesisekė prikalbinti mūsų vyresnės kartos šviesuolių (sakysim, prof. Antano Tamošaičio) tokiame užmojui. Sumanus buvo mano bendravardis dėdė V. Kazimieras Jonynas. Jis pasitelkė talkon Sakalauską, kad išeitų jo Kelionė. Nors, galbūt, dabar tokie dalykai lengviau realizuojami. Yra magnetofonai, filmų kameros, prisimenu, esu matęs tokį video įrašą apie Tamošaičių sodybą.

Bet, platesnio atgarsio jie visvien nesusilaukia. Aną dieną teko skaityti tenykštėje spaudoje Jono Meko skelbimą, siūlantį išigyti jo susuktus trumpo metražo filmukus apie eilę mūsų žymių kultūrininkų. Nežinau, ar jam pavyko juos kam įpiršti...

- Kl.: Tai tiesa. Visa toji medžiaga veikia dokumentinės istorinės vertės.

- Žinau, atlieki gerą darbą išlesiodamas svetimtųjų knygose užuominas apie Lietuvą, jos praeitį ir žmones. Ar ketini tęsti tą darbą?

- Ats.: Taip, tik jų kol kas šimet beveik nesu aptikęs, išskyrus Jan Morris knygoje "Fifty Years of Europe", kurioje apstu užuominų apie radikalius pasikeitimus.

- Kl.: Mūsų skaitytojams patiko tavo kelionių aprašymai. Ar nežadat abu su Monika vėl pakelti spraną?

- Ats.: Ne. Jau nebe tas amžius. Jei atsimeni, ir tuos paskutiniuosius straipsnius buvau sugrupavęs po antrašte "Sudieu, Europa!"

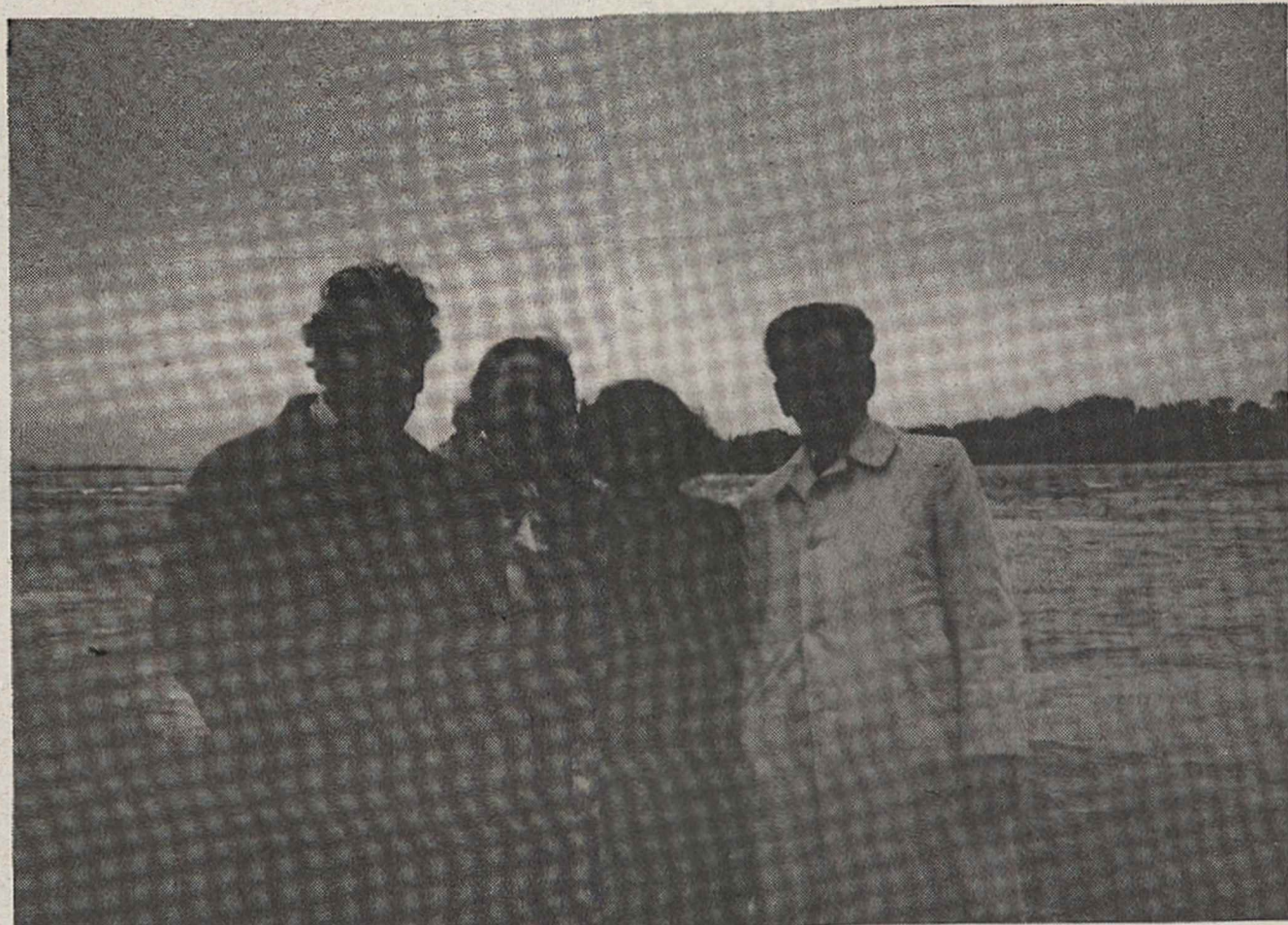
- Kl.: "Nepriklausomos Lietuvos 11 nr. atspausdintoje nuotraukoje matome tavę sėdintį su knyga rankoje. Tai tavo būdinga poza. Ar daug skaitai? Kokios knygos pastaruoju metu padarė giliausią įspūdį? Kokį veikalą buvo sunkiausia aptarti?

Prie Šv. Laury-

no upės kranto

Ville LaSalle:

H. Nagys
I. Gražytė -
Maziliauskienė
Monika
Jonynienė
V. A. Jonynas

Ats.: Ką reiškia daug skaitot, ar daug rašot, tai pasiūtusiai reliatyvu! Net ir tie mazaraščiai, kurie neperskaito nė vienos knygos per metus, ir jie, vargšeliai turi nuolatos skaityti. Pagalvokime, kiek mums prisiūnia visokios rašlėvos - reklaminių lapelių, valdiškų raštelių, konfesinės literatūros, reklamų ir kitokio šlamšto, su kuriuo tenka susipažinti. O kur dar spauda, knygos...

Aš esu dažnai savęs pasiklausęs, kokia turėtų būti vidurkio norma eiliniam kanadiečiui. Kiek knygų į metus: vieną, dvi, dešimt? Sakykim, penkiasdešimt, atseit, viena knyga į savaitę. Arba, kiek, save gerbiantis kultūrininkas turėtų parašyti straipsnių per metus?

Apie save galiu pasakyti, kad perskaitau maždaug 100 knygų. Tai ne daug ir nemažai, kadangi, paskaiciavus, susidaro dvi knygos per savaitę. Šiaip, nepriklausau vienai kategorijai: senukų, kurie liaujasi domėjęsi knygomis, tvirtindami, kad jiems artimesni nepra-lenkiami senieji autoriai klasikais. Sakykime Turgenevas, Tolstojus, Flaubert'as ar Marcel Proust. Va, tokiai grupei aš tikrai nepriklausau. Visų pirma, grožinės literatūros knygas aš skaitau vien lietuviškas. Jų dabar gaunu labai retomis progomis. O iš svetimosios rašties skaitau išimtinai biografijas, istorines, sociologines knygas bei kelionių aprašymus. Nesu praleidęs iki šiol nė vienos knygos apie Prancūziją. Taip pat susipažinau su daugeliu veikalų, liečiančių Quebec'o nepriklausomybės klausimą (nuo to gudresnis nepasidariau). Iš naujai skaitytų lietuviškųjų man patiko dvi: Liūto Mockūno "Pavargęs Herojus" ir "Balys Didysis". Tai kolektyvinis leidinys apie prof. Balį Sruogą. Abi jas esu aptaręs spaudoje.

Vargingiausiai man rašėsi recenzija apie Virginijaus Gasiliūno sudaigstyta sąvada, pavadintą "Laisvųjų METMENU skaitymų" vardu. Stambiają jo dalį sudarė Vytauto Kavolio esejistika. Likutį įvairių autorių filosofiniai išvedžiojimai. Buvo nelengva įveikti "mokslinį" jų sprangumą. Gal todėl, kad man trūko pasikaustymo

filosofijoje, zen budizme, teosofijoje, ir t.t.

Kl.: Kokie šių metų įvykiai Lietuvoje tavę paveikė: "Amerikono" prezidento inauguracija, polemikos tenykštėje spaudoje, ar...

Ats.: Gera, kad priminei. Prezidento prisaiškinimo išskilmės. Jas mačiau vaizdajuostėje pas Seseles, nors pati kalbos tekstą jau buvau skaitęs "Drauge". Tai buvo tikrai valstybės vyro žodis, pasigėrėtinai santūrus, bet ne retoriškas. Labai įspūdingas buvo ir paradas vėliavų saliutas. Vėl be jokios nusibodusios pompastikos. Nustebino mus vėliau prisiūtos iš Lietuvos bulvarinės spaudos iškarpos, kur viskas tai "geležinei liaudžiai" buvo negerai.

Kitas, mane nustebinęs dalykas buvo "Kultūros Barai". Priespaudos laikais protarpiais jį gaudavau, ir tai buvo man nepakeliamo nuobodumo žurnalas. Po to girdėjau daug palankių atsiliepimų, bet jais nepasitikėjau. Kokia pažanga!

Buvo dar vienas įvykis Lietuvoje, kurį sekiau su dideliu dėmesingumu. Tai valstybinės premijos paskyrimas išeiviui poetui Alf. Nykai-Niliūnui ir jo viešnagė Lietuvoje. Stengiausi susirasti visus jo pareiškimus kolegoms rašytojams bei žurnalistams. Tie pokalbiai parodė, kiek dar pilna tenai tarybinio raugo žmonių. Obskurantų.

Kl.: Ko nepaklausiau, o būtum norejęs, kad paklausciau?

Ats.: Atrodo, nieko. Negaliu taip greitomis atsakyt... Jaučiuosi ir taip užsiplepėjęs, bet tai gimtadieninkui atleisti na.

Nurydama atsisveikinant paskutinį vyno gurkšnį, pagalvojau, kad nepamiršo jis savo bičiulių, suteikdamas spalvingų žinių apie autorius Lietuvoje, idomių pasisakymų apie jų knygas, Skaitytojų Ratelyje, kuris susirenka maždaug 8 - netą kartų per metus bičiuliškoje nuotaikoje. Pokalbių tema - naujausioji lietuvių literatūra. Jų vardu, manau, galiu pasakyti: Džioni, aciū. Ir už pokalbį!

Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė

Vytautas Mačernis

* * *

Praėjo daug dienų... Tačiau širdy išlikę nuostabios

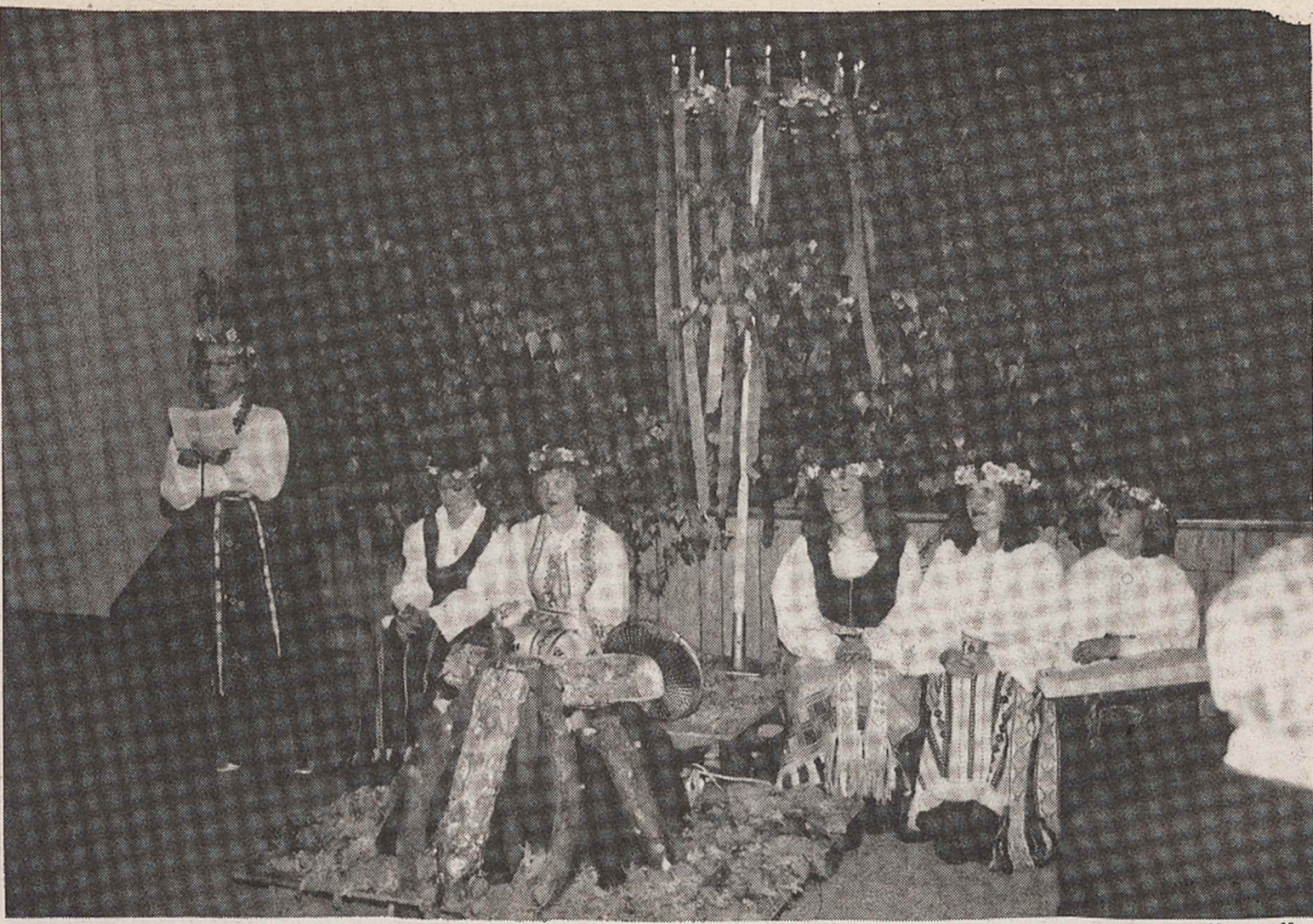
Many kas vakaras suplėšo kasdienybės pančius ir varžtus,
Ir išsilaisvinus dvasia vėl skrenda ten, į nuostabių šviesų

Kur plaukia vėjas šiltas ir gaivus.

Ir aš einu per virpančių, švelnių šešelių žemę,
Užu savęs palikdamas sumigusius laukus ir kvepiančių

kalvų gretas,
Ir kylančiu širdies pulsavimu jaučiu karališkos gėlės artumą,
Ir horizonte jau regiu palaimintų rytų liepsnas.

Kai saulė sužėrės, aš grišiu vėl į protevių namus, ant
rankų nešdamas karalių gėlę,
O pasitikt išeis išdidžios vakarų ir šiaurės gentys
Ir jų gražuolės moterys, ir aukštos šiesiaplaukės jų mergaitės,
Atėjusios į žemės laiminimo šventę.

Vasaros atsiminimai : Montrealio šauliai prieš keletą metų buvo suruošę šventišką Rasos - Joninių pasirodymą.

KENGŪRIUKAS

Šarūnas Šimulynas

- Neieškok durnių ir nepūsk burbulų. Taip tau pristrakėjusi kengūra ir nudrėskė šortus. Gal mulkink tiesiai: "Nenuplėšė, bet švelniai numovė".

- Aš pasakojau, o tu klausyk. Mano šventu manymu, net melas, jeigu jis itikinantis, vertas dėmesio. O ta kvaila istorija - tikra tiesa. Pagaliau - sakyk, kodėl Viešpats ponį jo motiną (Macropus giganteus) ir jį patį sutvėrė panašius į žmogų? Mažumėlę išsigimusį šio beprotiško pasaulio kvaiselį, stangria raumeninga uodega atsirėmusį, ant dviejų galingų kojų stovintį Australijos žemyne ir nukarusiomis rankutėmis krapštantį pilvą.

- Gal žemiau nepasiekia? - atsiliepė Anastazas, ir kilstelėjęs koją, smiliumi kasė padą.

Žvilgtelėjęs į jį sukikenau ir šyptelėjau.

- Kengūrų rankelės tokios trumpos - pasiekia vien pilvo kišenę, į kurią niekada nekimšo pinigų. Sterblėje augina vaikus.

- Kam kvailiams pinigai? - nusijuokė Anastazas. Dabar jis krapšte nosį. Vypsojo žiūrėdamas į daržę lesinėjancias vistas.

- Taigi sutvėrė Viešpats liuoksinti padarą, sokant iškylanti taip aukštai, kad net sunku nuspėti, kur nutūps vėl atsispirti.

*Regėdamas jį oru skriejanti, negali patikėti, jog anas be sparnų.

Australijos dykvietėse, iš nuobodulio džipu besigainiodamas kengūras, vis pagalvodavau: "Štai skrenda, susikišęs abi rankas į kišenę čionykščių dievų tylėjimas apie klausimų prasmės ir žinojimo beprasmybę..." Tarytum smegenyse suspausta spyruoklė pakyla atsispyrusi nuo rudai, o gal raudonai sudulkusios dykumų pudros; ore atsuka ausylą galvutę ir nužvelgusi tave šypteli: "Baltasis šūdpalai-ki... Ko tau čia reikia? Ko nori iš manęs šventoje aborigenų žemėje? Jau nėra vietos savo tėvynėje, kur pavasario liūtmečių laiku dykynės ūmai sužaliuoja - kas kad trumpam - o patvinusių upių dugne, po almančiu vandeniu, ant pilvų sukryžiaavę rankas, aukštiekninki guli ančiasnapiai (čiabuvių išmintis - mįslė, nepanaši į europietišką) su juokingomis antino nosimis".

- Kas gi tie baltieji, tikri australai? - rimtu snukiu paklausė Anastazas, kasydamasis pažastį.

- Jie ir patys juokiasi, - sakau. - Anglosaksų kolonistai - kalinių ir jų prižiūrėtojų palikuonys, dar nuo kapitono Kuko laikų, itikėję, kad surūgęs karvės pienas nuodingas, o ungurys - šlykšti jūros gyvatė. Australiečiai nuosirdūs. Tik nemėgsta 6 psl.

visų kitų, neangliškai krutanciu: mat lekiant dykumų greikeliais nežinia iš kur ir kokių velnių išsokusi kengūra gali žnektelti į brangaus automobilio prysakį, iš kurio po to - suglamžytas laikraštis. Ir jeigu išlikai gyvas - privalai pats (pagal šalies įstatymą, taip jie sako), nutvėręs už mėsingos uodegos, tempti šalikėlėn konvulsijų tampomą padarą.

- Kvaili australiečiai. Kodėl neišsikepa? - burbtelejo Anastazas.

- Eik tu švilpt, - sakau. Ir sėdžiu kaip sėdėjęs ant žolės.

Pakėlęs galvą pastebėjau jį nuoga, stovintį priesais: kojos ilgos ir mėsingos, pilvukas atsikišęs, rankos neproporcingai striukos, abipus raudonos nosies juodos akutės; tik uodegos trūksta - tikra kengūra.

Neprasitariau amžiumi vyresniam žmogui. Šyptelėjau. O vištos, visu pulku kvaksėdamos, pakreipusios galvas spokso į mus ir svarstė: "Apeiti nepažįstamus ponus ar grįžti?"

- O aš esu kengūriuką glostęs. Ne zoologijos sode. Koralų jūros negyvenamoje saloje, - pertraukiau tylą. - Jis pats atstraksėjo.

- Tą patį, kuris kelnes numovė? - mirktelejo Anastazas.

- Tą patį, - sakau. - Ir klausyk, tautinio peizažo genijau.

1976 metais devynis mėnesius klaidžiojau po Australiją. Ne, tiksliau pasakius - septynis. Nes du mėnesius rengiausi skulptūrų parodai. Rakinėjau medį ir akmenį. Gėrimą pirkdavau išpilstytą į kartonines dėzes (po galioną - maždaug 4,5 litro), su polietileno maišu viduje. Pirštu paspaudi pako apačioje punktyru nužymėtą langelį - išlenda mažytis čiapo pimpiliukas. O jį pasukus, amūro čiurkšlele pasrūva vaikus raudonas vynas.

Po parodos Sidnėjūje (Holdsworth galleries), išpardavęs darbus, turėjau pinigų.

Man sekėsi. Nežinau kodėl, bet patikau žmonėms. Nuo vieno pažįstamo lietuvio (po telefono skambučio begeriant viski) atsidūriau kitame mieste, pas jo bičiulį. Nenutrūkstanti grandinė, kaip sakoma.

Atsiradau Kvinslendo valstijoje. Žinai kaip komikuose: palmės, mango medžiai, subtropinė jūra. Tik beždžionių trūksta. Atsipeikėjau į rojaus kampelį panašiam Makajaus miestelyje ant Koralų jūros kranto pas karo pabėgėlių - pusiau lietuvi pusiau vokių iš Klaipėdos krašto. Pas poną Jurgį Kraucę (-vičių), tuo metu didžiuliu sunkvežimiu iš plantacijų vežiojusiu cukrašvendres.

- Palauk palauk, - pertraukė Anastazas. - Mūsų giminėje buvo Kraucevičių. Jie gyvena Amerikoje.

- Galbūt, - sakau, - pasaulis mažukas. Bet poną Jurgį sutikau Australijoje.

Kairėje

Birutė
Nagienė,
I.Giedrikienė,
T.Mickienė,
R.Paulauskienė
D.Gabrenaitė,
A.Jakima-
vičiūtė

Nedideliame, į futbolo aikštę panašiam aerouoste pasitiko jo žmona Ana - anglė. Tik vakare susipažinau su Jurgiu (jį visi vadino Džiordžiu), grįžusiu iš darbo (ten darbas yra DARBAS). Iš karto pajutau simpatiją. Vyrukas su pramušta galva. Turėjo asilą, bliūvaujanti kieme, povą papūsta uodega ir jūrinį katerį su dviem pakabinamais varikliais, užkeltą ant priekabos už namo. Šituo laivuku (pasigyrė glostydamas bortą) jis aplankęs daugybę negyvenamų Koralų salų ir salelių, kurių ten šimtų šimtai. Kai parodė žemėlapi - akyse sumirgėjo.

Po poros dienų vakare (gerdavome anyžių degtinę, atskiestą šaltu toniku su ledo kubeliais) paprašiau:

- Jurgi, nuplukdyk mane į negyvenamą salą ir palik vieną. Na, mėnesiui... Žinai, nekvaršinsiu jum galvos ir pats esu pripratęs prie vienatvės.

Jis visai nenustebo.

- Į kurią norėtum? - savaitgalis. Je.

- Jurgi, - sakiau, - ank savo nuožiūra.

- Je, matai, man jos visos gražios. Kiekvieną juosia koralų rifai. Vanduo skaidrus, dugnas nenusakomas. Žuvis margos kaip peteliškės. O rykliai per koralų rifus nepriplaukia. Supranti, gali nardyti iki valiai.

- Pasakyk man keleto jų vardus, - paprašiau apkvaitęs nuo degtinės.

- Gerai... Ir užsimerkė.

Įtempiau ausis. Jau išvardijo dešimt, penkiolika... Man nepatiko. Bet kai ištarė "Saint bee island" - pakėliau stiklą anyžių degtinės:

- Šventosios bitės sala! Jurgi! - surikau. - Čia.

- Gerai, - jam patiko, kad nevadinau Džiordžu. Pamastęs pridūrė: - Je, bet nėra gėlo vandens. Žemė nedidelė. Dviejų kilometrų ilgio, puskilometro platumo. Pietinę pakrantę juosia baltutėlaitis koralinio smelio paplūdimys su šmirinėjanciomis goanomomis. Pati sala - kalnas. Kaip banginio kupra, apačioje apsiraizgiusi fikusių giraitėmis. O aukščiau - eukaliptų bruzgynai, sausroje išdegusios pievelės, kur pilna gyvačių ir viena kita kengūra. O, tenai ganosi sulaukėjusios naminės ožkos, paleistos dar iš kaipiono Kuko laikų. ... Je, Bet nėra gėlo vandens.

- Jurgi, nuplukdyk į Šventosios bitės salą, - tyliai prašiau.

- Je, ką ten veiksi, brolyti? - paklausė žiovaudamas. Mirketelėjęs žiūrėjo man į akis. - Ten tik cikadų dūzgimas ir karstis. Ar ištersi? Sakau, išidėmėk, ten geriamo vandens nerasi. Ir šalto alaus negausi.

- Neistirpsiu, - pratariau, - tik man idomu, ką ten geria ožkos?

- Joms gana rytmečio rasos ant lapų.

- Nuplukdyk... - neatstojau. Matyt, prašiau tokiu kvailu apgirtusio balsu, kad Jurgis susiraukė. - Man pakaks ir ožio myzalų balutės...

- Saloje nėra gėlo vandens, - kartojo. Išikalk į galvą, jeigu nori mėnesį pratūnoti. Šventoji bitė viską išgėrė.

- Jei balutės ir nerasiu, o išeiti vis rasime, - neatlėgau. - Tavo kieme tuzinas tuščių benzino statinių. Man užteks vienos.

- O kaip ją išplausi? Šimtą sykių leisk vandenį, bet paskutini išskalavęs dar jausi smarvę.

- Sugalvojau. Atėjo mintis. (Mano smegeninė, kai reikia ir dar jeigu išgėręs dirba.) Kieme mačiau didžiulius polietileno maišus su šiukšlėmis. Vieną švarų tikrai rasi.

- Je, visas pakas garaže. Na, dar išgerkim po gurksnelį, - pripylė.

Aš tyliai džiūgavau. Kai išgėrėme, Jurgis pasidomėjo:

- O kaip įkiši maišą statinėn per trijų colių gerkle?

- Labai paprastai, - nuraminau, - išskleidęs susuksi maišą lyg virvę. Įlei-

dės per kamščio skylę, sakykim, kaip balioną pripūsiu. Plevelė prilips prie šlapių statinės sienų. O tada - pilk vandenį. Skystis maišą prispaus. Ir jokio kvapo.

Penktadienio popietę su Jurgio Ana nuvažiavome į prekybos centrą. Kukliai apsirūpinau maisto atsargomis, fotojuostomis. Ana vis patarinėjo, bet pirkau savo nuožiūra.

Pavakry, įbogiņes laivą, pripildžiau statinę vandens. Jurgis paskolino povandeninės medžioklės įrangą ir mažo kalibro šautuvą su penkiasdešimties šovinių apkaba; šautuvo buožė ilgai mano rankai buvo pernelyg trumpa.

Šeštadienio rytui prašvitus, Ana lengvuju automobiliu, priekaboje vilkdama laivą su ta kvaila statine, mus nuvezė į uostą. Dar buvo jūros atoslūgio metas. Priplaukoje ji, meistriškai laviruodama atbulą automobiliu, nuožulnia betono kranine istūmė priekabą į vandenį. Kai kateris ėmė plūduriuoti, ji paprastai, kaip tikra anglė, lyg būtų atvezusi į bažnyčią, pamojavusi nuvažiavo. Tekėjo saulė.

Jurgis, trumpas drūtas, ant plačių strėnų mūvėjo rudais sortais, o galvą buvo užvožęs balta kepurėle nukarusiom atbrailom. Pasiražęs užvedė pirmąjį variklį. Jam suriaumojus, širdies gilumoje džiūgavau. Susėdė "Baltosios gulgės" sostoje išnėrėme per uosto vartus, palikdami skeltą putojančią vilnį. Koralių jūra tvieskė žalsvu mėlynumu, ramiai bangavo.

- Jei sykį išplaukėme, - tai pamatyk daugiau! - perrėkdamas triukšmą pasiūlė Jurgis. - Čia daugybė salų! - išmeigęs akis į tolumą, jis įjungė antrą variklį.

Atmintyje ištirgo viena - Bramptono sala. Su pusiasaliais ir įlankomis. Didelė je gelmėje, ant puikiai matomo dugno, pasisūsiusios liūliavo juodojo koralo viršūnės - juodi miškai. Toji sala buvo ne tik privati nuosavybė, bet gyvenama, su uostu ir mažu aerodromu. Už kokoso palmėmis tvarkingai apsodintos pakrantės (nukritę riešutai painiojos po kojomis) bolavo viesbučio pastatai - su restoranu, barais, lauko kavinėmis ir baseiniais. Tikras rojus iš bulvarinių filmų, kur į baltais balistradas atsainiai atsirėmusios šypsosi jautrias vietas vos vos prisidengusios gražiausios pasaulio merginos.

Prisišvaravę priplaukoje išlipome.

Kai nykaus interjero bare gėrėme alų (kurortas nebuvo populiarus, matėsi kelio liko poilsiaujančių senyvo amžiaus porelių), mandagiai atsiprašęs, prie mūsų prisėdo salos šeimininkas, Jurgio pažįstamas. Vis jo istorija banali. Misteris, tikras nuosavų valdų skonio veidrodis, išgirdęs, jog esu iš tolimos Europos šiaurės rytų pakraščio Lietuvos, lingavo galvą kaip senas bičiulis, lyg pats ten būtų buvęs (duodu pridirbt kelnes - net nenučiuokdamas, net neįsivaizduodamas kur). O kai paaiškinau, kad sovietų sąjungoje, - be galo apsidžiaugęs susuko:

- Galinga milžiniškų turtų šalis! Tu rusas, dabar aš suprantu! - ir dingo.

- Ką nors jis dabar tau padovanos, - šniūstelėjo Jurgis, - kad grįžęs visai Rusijai reklamuotum Bramptono grožybes. Pamatysi, atvilks arbūzo didumo kokoso riešutą ar kriauklę kaip geldą.

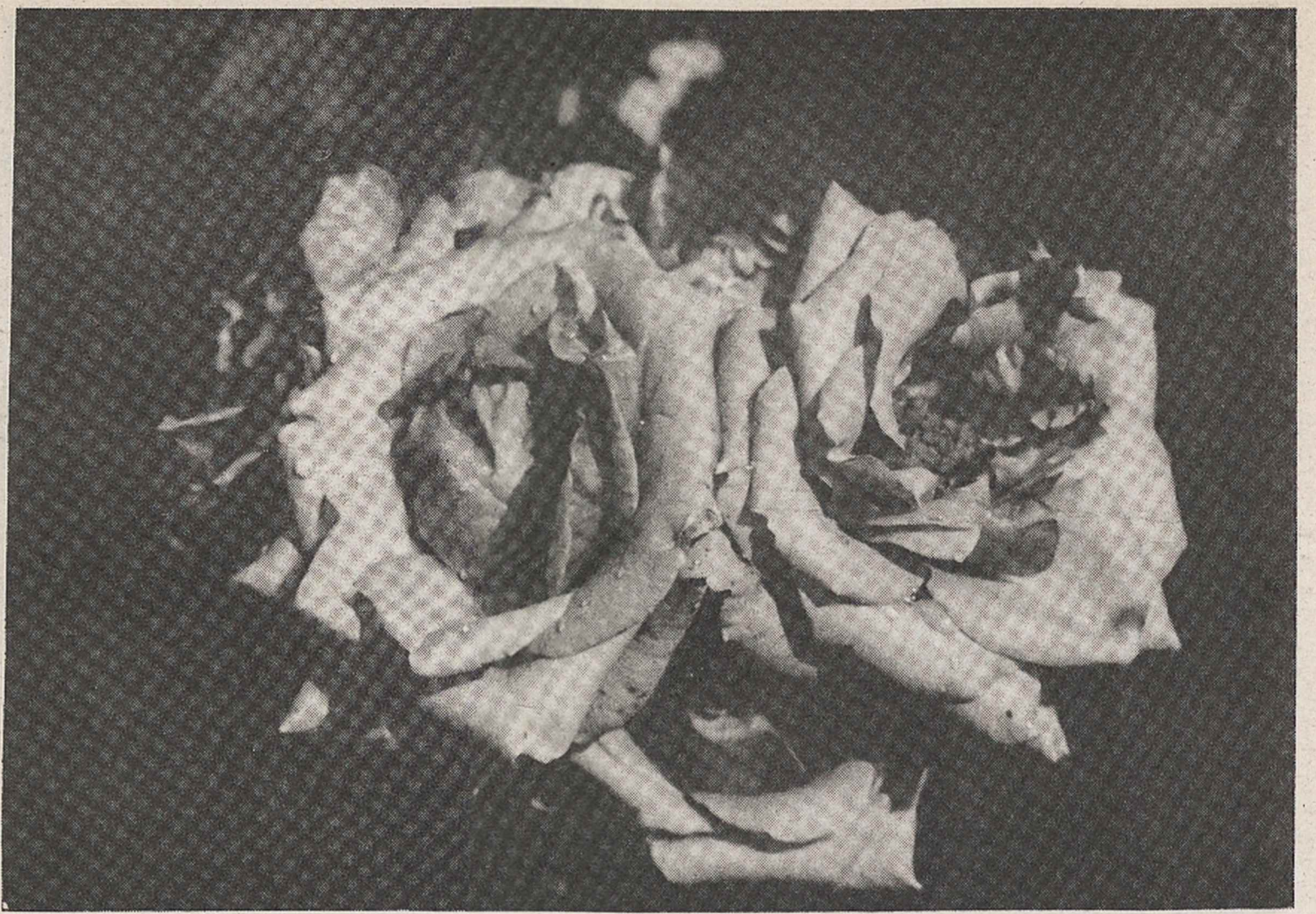
Buvome maloniai nustebinti. Suprakaitavęs šeimininkas atnešė šusnį bukletų su salos vaizdais, keleivinių laivelų, lėktuvėlių judėjimo tvarkaraščiais ir gero nykščio storumo, metro ilgio juodojo koralo šakos gabalą.

- Tau sekasi, matyt, patikai bosui, - juokėsi Jurgis atišdamas laivą.

Gerokai po pietų, kai jau aplenkėme daugybę nykštukinių salelių, Jurgis parodė zydrame akiratyje plūduriuojančią dulsą kupreį, tarytum horizonte išnyrančio debesėlio kraštą.

- Šventosios bitės sala! - šuktelėjo. - Nori, išjungsiu variklius. Vėjas kaip tik į mus!

Tą akimirką nesuvokiau, ką jis norėjo

GRAŽIOS VASAROS LINKIME VISIEMS SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, TALKININKAMS IR RĖMĖJAMS!

Nuotr. R.R. Otto

pasakyti. Ir kol mintis nuo kulnų, kaip žirafai, pakilo ligi galvos, vis dar plaukėme šokinėdami nuo veidrodinės bangos ant bangos.

- Kodėl norėjai išjungti variklius? - po keliolikos minučių riktelėjau pasilenkęs prie jo.

- Kad išgirstum Šventosios bitės salą. Nori?

- Ir arkliui žinoma! - staugiau perrėkdamas motorų gausmą.

Nutilus burzgimui, kol ausys atgavo klausos jautrumą, išsižiojęs (turbūt išsižiojęs, nes Jurgis užsiėmęs burną juokėsi) pakeipęs galvą klausiaus.

- Tai negirdi?

Ir aš nugirdau: vandens pliuskenimą į laivo šonus, tylų vilnių liūliavimą ir pro juos - tolimą, tolimą avilio dūzgimą...

- Girdžiu, - tariau rimtu snukiu. - Šventosios bitės sala.

Po pusvalandžio sala išryškėjo visu gražumu - nudilinta vėjų, apžėlus mišku uola. Ją juosė per koralių rifą virstančios bangos; už jų - ramus, vaiskiai žydras vanduo; pakrantės ruoželis - balto koralinio smėlio paplūdimys.

Kartu su vilnimi, besiritančia per potvynių metu apsemtą rifą, iplaukėme į ramų užutekį. Jūros įlanka, tarytum šventosios siela, nepaprasto skaidrumo. Gylėje - viskas kaip ant delno. Jurgis išjungė variklius, išibėgėjęs laivas iš inercijos dar sliugė. Čirškė, zirzė, užė cikados. Lyg milijonai koja minamų ar elektrinių siuvamųjų mašinų, sutūpę žolėse, krūmuose, medžių šakose, lapuose, dūzgė vabzdžiai. Tas nerimo, virpulio kupinas balsas gožė. Rodėsi - svaigina, alpulių užmigdo smegenis.

- Krante to negirdėsi. Taip tik jūroje. Iš tolo girdi visą salą. O krante girdėsi paskiras cikadas. Kitas užstos miško medžiai. Jų balsai dingsta kaip skudurų maiše.

Stebėjau tamsiai žalią pirmąją medžių liniją. Tai buvo fikusai. Galingomis, žemės paviršiuje - tarytum stori susipyne smaugliai - į šonus išsirangiusiomis sakinimis. Aukščiau matėsi eukaliptai, guotais išikabinę į skardžius, lyg javai vėjuje banguojančių, saulėje išdegusių, aukštų žolynų laukymės; vėl krūmai, brūzgynai, giraitės. Ir dangus. Mėlynas dangus.

- Kalno kuproje plokstikalne, - patikino Jurgis.

Kateris lingavo ant lengvų veidrodinių vilnių. Atsipekėjęs vėl suvokiau - motorai išjungti. Mes nirome, skendome rojus siuvyklų - kur kurpiami baltutėliai angelų apsiaustai - beprotiško svaigumo užesy.

- Išlaipinsiu kairiau, - pabudino Jurgis. - Ten koralių rifas prieina arčiau kranto.

Įjungus vieną variklį, laivas liuktelėjo, iš paskos skleidamas dvi tolstančias bangas.

Sala atsispindėjo vandeny. Panaši į milžinišką prieštvaninį tamsiai mėlynai

žalią dinozaurą, brendantį iš gelmių.

Jurgis šuktelėjo, perrėkdamas motoro burzgesį:

- Matai, - rodė ranką, - plačią įlanką? Geresnės nerasi. Čia visada šaudau žuvis!

Linktelėjęs galvą burbtelėjau:

- Ponas sako, ponas žino.

Jurgis vėl išjungė motorą ir vis žvilgčiojo į laikrodį:

- Jei prasides atoslūgis, žinai, neperšoksiu rifo. Teks nakvoti be žmonos. O tau tai kas...

Laivas iširėžė į gailiai gurgždanti, tūkstantmečiais jūros trintų koralių smėlį. Mes mikliai išvertėme statinę iš laivo. Ji pūstelėjo prie pat kranto. Išbridę išridėnome į paplūdimį. Iškvėmė kuklią mano mantą. Jurgis padavinėjo per bortą, aš nešiau tolyn ir dėjąu.

- Nedaug daiktų, - stebėjosi Jurgis.

- Ne kazin kas, linktelėjau. Svarbiausia - gėrimas. Kitkuo pasirūpinsiu pats.

- Je, - kinktelėjo galvą Jurgis, - čia ir po vandeniu, ir krante rasi mėsos. Tik būk atsargus su žuvimi. Ne visos valgomos.

- Jurgi, - prisiminiau, išmesk tą brezentą gabalą, kaip tarėmės, darysiu pastogę nuo saulės.

- Pastogę tai pasidarysi. Nesudegink salos. Viskas perdžiūvė.

- Nebijok, jei degs, pats iškepsiu.

- Dabar nustumkime laivą, - paragino - ir atsiveikiam. Pažiūrėk į rifą. Vanduo slūgsta.

Tolumoje vilnys jau virė, putotu puslankiu apjuosdamos Šventosios bitės žemę.

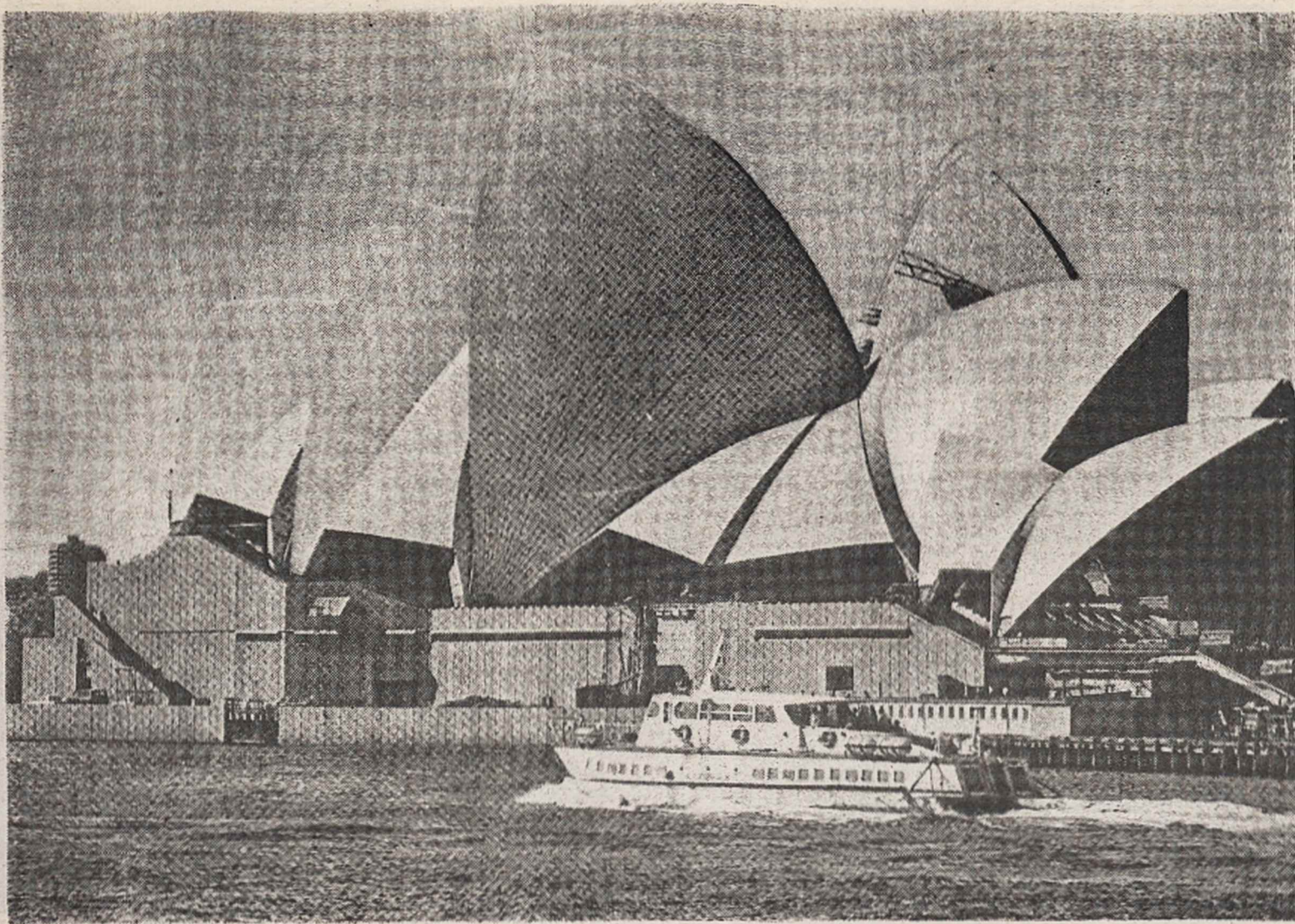
Šokęs į šiltą vandenį iširėžęs atsukau "Baltosios gulgės" pryšakį gelmėn; vos tik spėjau paspausti nuo denio atkištą ranką - suriaumojo pirmasis variklis. Netrukus laivas, paistrižai kirsdamas, liuktelėjo per baltą rifo bangą ir nutolo.

Sėdėjau kaip avinas ant raudonai dažytos statinės, sklidinios gėlo vandens, maskatuodamas kojomis pamojavau kepure pavymui ir galvojau: "Gerai ar negerai sumaniau?" Prisiminiau žiūroną. Skubiai išitraukęs iš kuprinės nustačiau ryškumą ir žiūrėjau į vabalų tampantį katerį. Putotojo abudu varikliai. Jurgis vis atsikusdamas dėbteldavo į salą. Ir tikriausiai svarstė: "Gerai ar negerai, kad palikau?"

Tarp krūmų radau jaukią vietą su sena lauzaviete, iš kur matėsi jūra. Stovyklą iširuošiau greitai. Ir statinę atridėnu į šešėlį, po fikusu, kurio kamieniu rėplinėjo didelės žalios skruzdėlės. Pasiuklojęs brezentą išsitiesiau: rodė kvaitau iš laimės. Klausiausi cikadų. Jos čirpė melodingai, kiekvieną kitaip. Galėjau atskirti paskiro vabzdžio balsą. Ir pajutau troškuli. Prisiminiau galioną vyno su juokingu kraneliu, išlendančių paspaudus pako soną. Išsitraukęs iš krepšio mygtelėjau pirštu, prisileidau kelioninį puodelį raudonojo ir pasikukčiodamas išgėriau.

/ žiūr. 8 psl...../

7 psl.

Australijoje ne tik kengūros. Sydnejuje- Operos Rūmai

Išlenkiau vieną, antrą, trečią. Išsitiesiau aukštiekninkas ir maloniai svaigau, smigau, rankas pasikišęs po galva žiūrėjau į jūrą. Vakarėjo. Perlamutriniame horizonte spietėsi, rikiavosi maži auksiniai debesėliai. Tarytum vėjo nesama kuokštais nukirpto avino vilna, plėtėsi, artėjo Šventosios bitės salos linkui. Staiga sutemo. Ir užsnūdau.

Per miegus girdėjau atšniokšciančią vėtrą. Dundėjo griaustinis. Prapliupo šilta tropinė liūtis. Kai atsimerčiau - žaibavo. Blyksniai žybciojo be perstojo, griaudė. Lietus pylė, lyg visa srovės galia paleistas šiltas rojus dušas. Gulėjau aukštiekninkas, kepure prisidengęs veidą, šlapias iki paskutines siūlės; nenorėjau nei pajudėti.

Ir vėl užsnūdau.

Nubudau jau prašvitus, permirkęs, garuojantis. Rytmečio saulė slėpėsi už kalno tiksliai jūra, nutvieksa spindulių, spindėjo veidrodinėmis bangomis. Aukštai skardžio medžiuose rėkavo (labiau tiktu žodis vypavo) man nepažįstami paukščiai. Čirkaudami praskrido raudonų ir žydrų papūgelių pulkai, čiauškejo sutūpę krūmuose.

Norėjau karštos kavos. Laužavietėje laužiau šakaliukus, kroviau ir ipūtęs ugnį pakabinau katiliuką. "Vienas negyvenamoje saloje, - galvojau ir džiaugiausiu, kad ir kaip naiviai skambėtų Robinzonas - aš juo pabūsiu". Šaukstu kabindamas pyliu kavą į verdantį vandenį (benzino kvapo - nė užuominos). Kai nukėliau puodą nuo ugnies ir pasisemti kavos, atplasnojo baltų kuoduotųjų papūgų būrys ir aptūpė netoliese styranti eukalipto sausulį. Šakose, pakibusios žemyn galvomis jos nepatenkintos kraipė riestus snapus, išvertusios akis apžiūrino nekviestą ateivį, išsižiojusios klykavo savus keiksmažodžius. Aš juokiausi iš jų ir iš savęs.

- Nuo ko pradėsi? - paklausiau.

- Gal pasižvalgysime, - pats atsakiau ir nusivilkau marškinius. Slėgė tvanka. Rodėsi, kad drėgnas karštis užsokęs ant kupros joja, šlapiu užpakaliu spaudžia galvą, pečius, nugarą.

Mūvėjau šviesiai rusvais šortais. Apsiačiau batus trumpais auliukais (buvau perspėtas keliskart: "Nevaikščiok basaspilna gyvačių. Nežiopsok, žiūrėk po kojomis, kad neužmintum") ir ant kaklo pasikabinęs foto aparatą įlindau į krūmus. Biro rasa, kebernojaus aukštyne nekeldamas triukšmo, neužkabindamas šakų; retkarčiais išlisdavai į tankia ir aukšta žolė ruduojančias laukymes. Jau pastebėjau tris gyvates, nusliuogusias tolyn - žolių viršūnės judėjo jų keliu. Tiesą pasakius, gyvatė ne labai mielas padarėlis. Man jos ne naujiena. Virta gyvatiena - skanėtas.

Fotografavau viską, kas džiugino. Aptikdavau ožkų pramintus takelius su jų nagų antspaudais, nusėtus spirių karoliais. Net užuodžiau ožių šlapimo kvapą. Prisi-

8 psl.

miniau posakį: "Smirda kaip senas ožys".

Netoli nuo kalno virsujje plytincios plokštikalnės, apaugusios eukaliptų giria, kur pro medžių viršūnes jau švietėsi dangaus lopinėliai, išlinkau į nedidelę susivėlusios žolės aikštelę, apsuptą brūzgynų, su siaura prosybra, atveriančia vaizdą į jūrą. Proskynos apačioje, ant uolos atbrailos, kiurksojo medis trimis imantriai susivijusiais kamienais, dūlavo keletas mažų salelių.

Pakeles foto aparatą prie akies norėjau spragtelėti. Išgirdau - už nugaros krūmuose trekstelėjo. Sustingau pagalvojęs: "Jei trekstelėjo, tai ten kažkas užmynė sausšakį". Apsigrežiau kaip stovėjau, neatitraukdamas kameros nuo galvos, žvelgdamas per jos viršų, lėtai lėtai, be staigių judesių, tarytum saulėgrąža, bekrypsianti į saulę. Brūzgynų pakrasty, iš žolių išlindęs, ausis pastatęs, priekines kojas nukoręs ir palinkęs, uostydamas orą į mane spoksojo kengūriukas. Nemirksėdamas, išplėtęs juodas akis. Mažesnis nei metro ūgio. Aš sustabarėjau. Veidu pajutau lengvą vėjo dvelksmą. Pūtė nuo žvėrelio. "Neužuodžia", - suvokiau. Ir vos pajudindamas pirštus nustaciau ryskumą. Virpančiu smiliumi spustelėjau mygtuką. Nykščiu užkabines rankenėlę persukau juostą, neatitraukdamas aparato nuo nosies, stebėjau svečią. Staiga kengūriukas pritūpė ir stryktelėjo artyn. "Čia dabar?" - vos neišsprūdo... Spragtelėjau dar sykį. Jauniklis, atkišęs drėgną snukutį, snervėmis šniukštinėjo orą, kol ryžosi, ir suglaudęs ausis šastelėjo dar šuoli. Stovėjau lyg stulpas. Nekrustelėjau. Pirštu persukęs juostą vėl paspaudžiau. Mintyse nervinausi: "Kiek liko kadru?" Niekaip negalėjau suskaičiuoti. Atsirėmęs uodega, išispyręs stangriomis kojomis, kengūriukas tupėjo už keleto žingsnių. Spragtelėjau dar sykį. Jis delisė, dvejojo, istiesęs kaklą uostė. "Aš juk trenkiu tabaku ir pagirių vynu, - pagalvojau. Mano kojos ir visas pusnugis kūnas buvo rudai ideo, - panašus į kengūrą", - toptelėjo. Batai rudi tarytum kanopos. Ir fotokameros objektyvas, prigludęs prie veido, blizga kaip šlapią gyvulėlio nosis... Spragtelėjau dar kartą. Jaunikliukas liuktelėjęs nutūpė visai šalia, taip arti, kad galėjau pasiekti. Ir atsigulė pasidavimo poza. Per objektyvo langelį stebėjau jį keturpėsčią, istiesta uodega, padėjusį galvą tarp mano pėdų; ir mačiau savo pražergtas, saulėje išvilusias kojas. Spragtelėjau dar skaidrę. Kengūriukas, pakėlęs snukutį, tamsiomis akimis nuolankiai žvelgė į šortus. Laukė, kol bus pakviestas, tankiai alsavo. Tarytum suakmenėjęs, vos bekvėpuodamas, per objektyvą žvelgiau į žvėrelį. Jutau, - dreba mano pakeltos, nutirpusios rankos... "Nugrimsiu amžinybėje, jeigu taip ir gulės, - pagalvojau. - Kazin kuris iš mūsų kantresnis?". Atsitokėjęs nykščiu persukau juostą, laukiau, ką jis darys?

Kanados Lietuvių Fondas

KANADOS LIETUVIŲ FONDO paskirtos stipendijos studentams, iš 1997 m. pajamų, Lietuvoje: po \$225. Akecevičiutei Dianai, Petrulienei Auksei, Žukienei Stelai, Bagdonienei Ritai;

Studijuojantiems Kanadoje iš Lietuvos: po \$500. Murauskaitei Ramunei, Balkeliui Tomui, Davoliutei Vijoletai;

Stipendijos kanadiečiams: po \$500. Paulionis Linai, Viskontui Dariui, Baliunas Kristinai, Viskontas Indrei, Gedriui Andriui, Vainiui Tadui, Čeponkui Andrew, Puteris Lidijai, Našlėnas Skaistei, Paškui Andriui, Neuman Gintautui, Lukšėnaitei Birutei, Laansoo Peter, Radžius Linai.

Viso išdalinta \$9,400. Stipendijas skirstė: E. Čuplinskas; Taryb. pirm. G. Ignaitytė; Valdybos pirm. V. Piecaitis, Rev. kom. pirm. B. Šaplys ir I. Ross.

Reikalui esant, kreiptis į Pelną Skirstymo komitetą pirm. E. Čuplinską, 62 Burnside Dr., Toronto, ON, M6G 2M8; Tel: 416 533 7425.

Primename, kad stipendijos bus išmokėtos ši rudeni, prasidėjus naujiems mokslo metams, pristacius Fondui pažymėjimą, kad mokslo įstaiga yra lankoma. Negavus pažymėjimo iki š.m. spalio mėn. 15 dienos, stipendija bus perleista kitam prašiusiam
N e v ė l u o k i t e !!!

Kazys Bradūnas

PROTĖVIO MALDA

**Žemynėle, motinėle, rūpestinga,
Suškuok javų lygiuosius laukelius.
Motinėle - Žemynėlė rinko rinko
Saulės klėty aukso grūdėlius.**

**Rinko, sėjo, laistė ir augino,
Želė želmens rugio kaip rūta.
Žemynėlė - motinėle žino,
Kokia mūsų duona, kaip šventa.**

**Nuo vėjelio varpos lingu lingu,
Plaukia plaukia saulės upeliu,
Motinėle - Žemynėle rūpestinga,
Suškuok javų lygiuosius laukelius.**

Vėlnio išpera (juokais taip galima pavadinti) atistojo (jo ausys siekė krūtinę) ir pasistiebęs savo kanopėtomis rankutėmis staigą brūkstelėjo man per pilvą, užkabines šortų juosmenį perplėšė klyną, išraudamas sągą su užtrauktuku, nusmaukė plevėsuojančias kelnes. Tik tik susitvardžiau neužrikęs iš skausmo. Iš pradėtos odos sunkėsi kraujas. Pastėręs kengūriukas žiūrėjo į objektyvą - spragtelėjau priešpaskutinį sykį. Mano kelnės kabojo ant pražergtų kojų. Lėtai lėtai, taip kaip moku, istiesiau sustingusią dešinę ir paliečiau jauniklio ausis. Išsigandęs kengūriukas apsigrėždamas šoko į šalį, posūkyje pliaukstelėjo uodega per mano vargšes blauzdas su pakibusiais šortų skvernais ir stryktelėjo į aikštelės vidurį. Keletą sekundžių tupėjo nugara į mane, po to - atsukęs galvą žvilgtelėjo (spėjau nufotografuoti) ir galingu šuoliu dingo krūmuose.

Gal ir kvailai atrodžiau sustingęs su aparatu, pakeltu prie kaktos. Mąsčiau: "Ką jis pamanė, mane išvydęs?"

Ir net vėliau - kai juosta buvo išryškinta ir mieste su Jurgio draugais žiūrėjome skaidres, niekas nepaaiškino kitaip: našlaitis kengūriukas mane palaikė motina kengūra ir nutarė įlipti į pilvo maišą - mano šortus...

Anastasas sėdėjo žolėje trumpomis rankomis apkabines kelius ir tylėjo.

- Ar tiki? - paklausiau.

- Net jeigu ir melas - tai įtikinantis. Niekur nedingsi, žmogau. Pasiduodu.

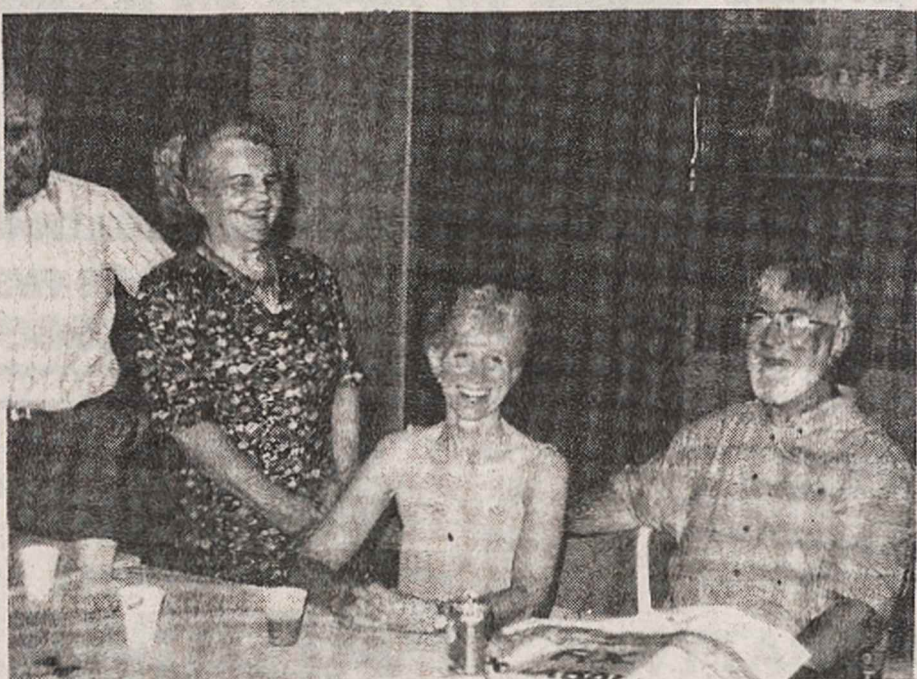
(Iš Metai 98, gegužės 5 d.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr. 14-15

Pobūvyje viršuje: kun. K. Ambrasas, SJ, laimina vaišes; Sėdi kun. J. Aranauskas, SJ; mūsų vargoninkas muz. komp. Laurenti Djintcharadze, viešnia red. B. Nagienė ir sol. Antanas Keblys. "Puiku ir skanu" - sako mūsų muz. komp. Aleksandras Stankevičius su savo dukra; žemiau: Albinas Urbonas choro vardu dėkoja visiems; viešnia muz. prof. Madeleine Roch su choristais ir su vargoninku linksmai leidžia laiką. Ir Seseles atvyko... - o mūsų klapčiukas Paulius Mickus dalina valgį.

Nuotr. A. Mickaus

Elvyra ir Haroldas Celtoriai atšventė savo 30 metų vedybinę sukaktį. Šalia choristai: A. Morkūnienė ir D.N. Baltrukonis Visi liksmai dainuoja. Sveikiname!

DR. ANDRIUS VALEVIČIUS PAKVIESTAS DIRBTI PRANCŪZIJOJE

Montrealiečiams žinomas, čia gyvenęs kurį laiką, Andrius Valevičius paskutinius 7 metus dirbo Sherbrooke universitete, Québec'o prov. Ten dėstė pagrindinai teologiją ir senovės graikų filosofiją. Jis yra žinomas kalbininkas, laisvai vartoja 8 kalbas.

Pagal jo atliktus darbus prieš 4 metus Rusijoje, tiriant šv. Jono Aukšaburnio (Chrizostomo) tekstus senųjų slavų kalbų vertimuose, jis gavo pakvietimą vieneriems

metams dirbti Lyon'o Krikščioniškųjų ištakų institute "Institut des Sources Chrétiennes".

Dr. Andrius Valevičius šiame institute dėstys ir atliks paruošiamuosius darbus moksliniam veikalui, kurį atliks keli minimo instituto akademikai.

Senovės graikų kalba rašyti rankraščiai "Pamokslai Antiokiečiams" bus lyginami su moderniu vertimu.

Galimybė dirbti idomų darbą Prancūzijoje džiugina Andrių ir Alma

Valevičius. Idomu, kad šiuo metu, kaip pasakojo Andrius, užėjęs į "NL" redakciją, Prancūzijos mokslininkai intensyviau domisi lietuvių kalba ir planuojamas jos dėstymas.

Po mėnesio atostogų Lietuvoje, visa Valevičių šeima vyks įsikurti metams Lyon'e.

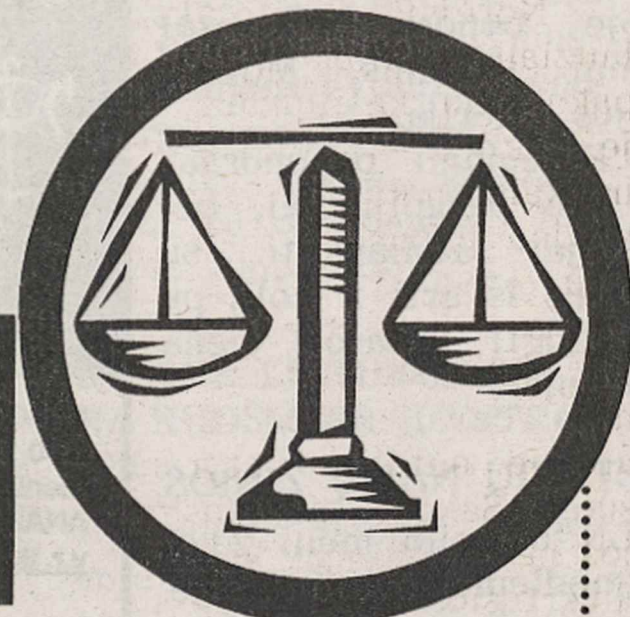
Gerų atostogų ir geros sėkmės! b.

• L.K. MINDAUGO-NERINGOS šaulių kuopa š.m. liepos mėn. 5 dieną sekmadienį buvo suruošusi tradicinę gegužinę RI-MEIKIŲ vasarvietę. Suvažiavo 9 automobiliai, apie 100 žmonių. 1 val. p.p. buvo atlaikytos pamaldos klebono kun. K. Ambraso, SJ. Grojo muzika: J. Rimeikis grojo akordeonu, o Racinskas - armonika. Nors šokėjų nebuvo, bet nuotaika buvo gera. Kiekvienas atsivežė savo vaišes; linksminosi iki pavakarių. Apie 5 val. kai kurie pradėjo skirstytis namo. Kas be ko, atsilankė ir vietinių prancūzų, kurie arčiau gyvena. Bet, diena baigiantis, reikėjo palikti gamtos malonumus iki sekančių metų! dal.

• NIDA -lietuvių parduotuvė, 4951 Queen Mary Rd., tel: 344-1573 (netoli Snowdon metro) kviečia lietuvius atsilankyti. Čia dabar galima gauti pui-

kios varškės pigiau, negu rū mišrainių. Galima užsisakyti lietuviškų koltos mėsos lietuviškų dūnų. Taip pat tortų, sūrių, duonos, rūkytų žuvų, įvairių silkių, raugintų kopustų, įvairių ge-

MONTREAL
c'est toi ma ville!

MONTREALIO MUNICIPALINIS TEISMAS SPRENDŽIA KODO PAŽEIDIMUS, TAIP PAT IR MIESTO NUOSTATŲ BEI PROVINCINIŲ IR FEDERALINIŲ ĮSTATŲ.

MUNICIPALINIS TEISMAS TAIP PAT TEIKIA PATARNAVIMUS NUKENTĖJUSIEMS IR APKALTINTIEMS BEI PAGERINTAS SOCIALINES PROGRAMAS, KAIP:

- Pagalbinę programą šeimų smurto atvejais;
- E.V.E. programą moterims, apkaltintoms vagyste parduotuvėse;
- Pagalbą pakartotinai nusikalstantiems alkoholikams

<http://www.ville.montreal.qc.ca>

Information:
872-2237, #865

LINKSMAI IR PRASMIN- GAI PAMINĖTA "MAIRO- NIO" M-LOS SUKAKTIS

Anapilio Sodyboje iškilmingai ir gražiai paminėtas 50-metis lietuviškosios MAIRONIO mokyklos, buvo idomiai suplanuotas ir išpūdingai pravestas.

Mišias koncelebravo kleb. prel. J. Staškus su kun. A. Simanavičiumi. Šeši skaitovai gražiai perteikė parinktuosius tekstus, vyskupo P. Baltakio, OFM sveikinimą perskaitė, taip pat pasakė pamokslą kun. E. Putrimas.

Pamaldų metu giedoj "Angeliukų" choras, vad. muz. Nijolės Benotienės, vargonavo Jonas Govėdas.

• Iššyla dviračiais surengto Toronto ŠATRIJOS turo "Dainos" draugovės, nes skaites yra išigijusios dviratininkių specialybę ir tokiu būdu baigė metinę veiklą birželio mėn. 6 d. Draugovės vadovės: Nijolė Simonavičienė, Irena Petrauskienė, Loreta Stanulytė - Duz.

• IŠGANYTOJO parapijos metinė iššyla vyks liepos mėn. 12 d. "Boyd Conservation" parke, Cliff side Nr. 2 rajone, Woodbridge, Ont. (vaziavimas į parką rytinėje Islington Ave. pusėje, 3½ km. į šiaurę nuo 7-jo kelio).

Iššyla prasidės pamaldomis 9:30 v.r. Programoje bendri pietūs, žaidimai vaikams, Moterų D-jos loterija.

Kviečiami pabendrauti visi parapijiečiai, bei rėmėjai atsilankyti su vaikais iš arti ir toli, pasidžiaugti vasaros diena gamtoje.

LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

• LN birželio mėn. 21 d. sekmadienio popietėje buvo atsilankę 284 žmonės.

• LN Valdyba posėdžiaus liepos mėn. 16 d. ketvirtadienį, 7 val.vakaro.

• TORONTO LIETUVIŲ NAMAI ir ATŽALYNO gegužinė rengiama liepos mėn. 12 d. sekmadienį, 12 val.r., Boyd Conservation Area Cliffside 2.

Autobusas išvažiuoja nuo Lietuvių Namų ir "Vilniaus" rūmų 12:45 v.p.p., grįžta 6 val.v. Kelionė nemokama.

• LN poilsio stovykla vyks rugpjūčio mėn 8-15 d.d. Stovyklos komendantas Zigmas Revas, tel: 416-251-9635. Taip pat galima kreiptis į Augustiną Sukauską: 416-614-7739, arba: Emilij Bartminą: 416-249-0490.

Šalia Anapilio Sodybos, kryžių kalnelyje, šios mokyklos sukakties proga jos mirusiams prisiminti pastatytas ir pašventintas lietuviškas paminklinis kryžius. Jį sukūrė dail. K. Keparutis.

KLB Archyve Muziejuje suruošta išsami paroda, vaizduojanti mokyklos 50-čio veiklą. Tai jau visų trijų kartų švietimo veiklos istorija Toronte. Parodą paruošė dr. R. Mažeikaitė, A. Rašymas, V. Dailydienė, R. Puteiris, G. Paulionienė.

Mokinių koncertas sužavėjo žiūrovus. Išradingu medžiu scenoje, apie kurią sukosi Pavasario, Vasaros, Rudens ir Žiemos veikėjai, dainuodami, deklamuodami, kanklėmis, skudučiais ir birbynėmis grodami.

Muz. Jonas Govėdas sukūrė 50-čio dainą "Draugystė" (žodž. Jono Aisčio), kuria buvo užbaigtas vaidinimas.

Scenarijų parašė N. Benotienė, išcenizavo J. Sederavičius, muzikos mokytojai buvo J. Adamonytė, S. Freimanienė, M. Gabrys, Ž. Janeliūnienė, R. Bukšyte - Wilkinson. Vaidintojus paruošė V. Kuprevičiūtė-

Petrauskienė, šokėjus - I. Paškauskienė.

Pokylyje Lietuvos gen. garb. konuslas Haris Lapas ir KLB Krašto valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas įteikė pažymėjimus ir premijas. Kanados Lietuvių Fondo v. bos pirm. Vincas Piečaitis abiturientams įteikė garsajuostę-knygelę "Prisimenam Henriką Nagį", ir po vokelių "Prisikėlimo p-jos Kredito Koop. var-du M. Rusinas.

VIII-ji skyrių šiemet baigė - 27, lituanistinius kursus - 9 moksleiviai.

Idomu abiturientų pasirodymą koordinavo vedėja Giedrė Paulionienė, kurią ir auklėtiniai, ir publika sutiko nepaprastai šil-tai.

KLB Švietimo k-jos pirm. Ir. Ross įteikti medaliai buvusiems mokyklos vedėjams: J. Andruliui, V. Biretai ir J. Gustainiui; abiturientų padėkos ir gėlės tėvams, "Draugystės" daina užbaigė oficialią dalį.

Vaisėmis ir sokiais linksmynais visi, o apžvalginis leidinys uždėjo šios Mokyklos sukaktuvių antspaudą. Linksmų atostogų linkime visiems mokiniams, ir ypač-mokytojams.

Pasirodė rašytojo Prano Dom GIRDŽIAUS knyga **NUO ARKLO PRIE LYROS**. Ją galima gauti Spaudos kioske, AV p-jos salėje ir laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" redakcijoje. Taip pat pas sūnų Dovyda, Tel: 748-8511.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.75%
2 metų term. indėlius	4.00%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.50%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.25%
3 metų GIC-met. palūk.	4.55%
4 metų GIC-met. palūk.	4.75%
5 metų GIC-met. palūk.	5.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.75%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.55%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.25%
Taupomąją sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai

"INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.50%
Sutarties paskolas nuo	7.50%
Neklin. turto paskolas: Su nekečiamu nuosimčiu	
1 metų	6.30%
2 metų	6.40%
3 metų	6.55%
4 metų	6.65%
5 metų	6.70%
Su kečiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	5.65%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas čekių ir taupymo sąskaitose.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

KALBĖKIME SU VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS SAVO PROTĖVIŲ KALBA - LIETUVIŠKAI!

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pėcevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited
2 Jane Street, Suite 204 (kampus Jane ir Bloor) Toronto, Ont. M6S 4W3
416-762-4232 FAX 416 762-5588

LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

3.00% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius
3.75% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius
4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius
5.00% už 5 m. term. indėlius
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.75% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.drauda)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol.1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....	7.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekečiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	6.30%
2 metų.....	6.40%
3 metų.....	6.55%
4 metų.....	6.65%
5 metų.....	6.70%
su kečiamu nuosimčiu.....	5.65%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgičius iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgičius

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.

Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradienį ir trečiadienį nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose - 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke - 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

BŪTINA KASDIEN SUVALGYTI BENT PORĄ VAISIŲ

Žemiau sąrašas vaisių, turinčių savyje svarbiausių ir reikalingiausių medžiagų žmogaus organizmui. Specialistai sako, kad vienas OBUOLYS į dieną geriau, negu nieko.

* **APELSINAI** vieni pagrindinių, pasižyminčių vitamino C gausumu. Padeda organizmui atsikratyti cheminių oksidų, tuo naikinant vėžio ligos galimybę. Taip pat sumažina kenksmingojo cholesterolio susidarymą. Vitaminas A, Beta-karotinas papildo apelsino gydomas savybes. 1 vidutinio dydžio apelsinas duoda 65 kalorijas maistinumui.

* **APRIKOSAI**: gausūs geležimi ir gausiais A ir C vitaminais bei potasiumu. 3 vidut. dydžio vaisiai - 50 kalorijų.

* **POMIDORAI**: nors vadinami daržove, tikrumoje priklauso vaisių giminei. Šalia gausių A ir C vitaminų, turi lykopeno, kuris padeda gydyti prostatos vėžį. 1 vaisius - 30 kalorijų.

* **KANTALUPE**: ypač gausi potasiumu, kuris labai svarbus širdies ritmo reguliavimui. Patariama ją valgyti po stipresnės mankštos. Joje taip pat gausu vitamino A. Pusė kantalupės - 94 kalorijos.

* **BANANAI**: gausūs vitaminais, mineralais ir potasiumi. Taip pat suteikia lengvai virškinamo energijos maisto karbonatų. 1 vidut. dydžio bananas - 105 kalorijos.

* **MANGO**: gausūs vitaminais C ir Beta-karotinu, pastiprinančiais imunitetą ligoms. 1 vaisius - 135 kalorijos.

* **FIGOS**: gausios potasiumu ir geležimi bei kalciumu. Valgomos šviežios ar džiovintos. Pasižymi ir pluošto medžiaga (skaiduliais - fiber), padedančiais sumažinti cholesterolį organizme. 1 didelė figa - 47 kalorijos.

* **PAMPLEMUSAS** (grapefruit) gausus C ir Beta-karotinu, ypač rūšavos ar raudonos sudėties. Tinkamas apetito sužadinimui arba kartu su kitais vaisiais atgaivinantis desertas. 1/2 vidut. dydžio vaisius - 45 kalorijos.

* **BRAŠKĖS**: turi daugiau skaidulių negu 2 riekės pilnų kviečių duonos. Gausios vitaminu C, mažai kalorijų. 1 puodelis - 45 kal.

* **KIVIAI**: labai geras vitamino C šaltinis ir taip pat potasiumo. 2 dideli kiviai turi daugiau skai-

dulių, negu 1 puodelis naus skonio. 1 did. kivis "bran" produktų. Malo- - 55 kal.

PASKANINTA PAUKŠTIENA

Kalakutas su figų kamšalu

Paruošimas 15 min., kepimas apie 1:30 val.)

- 1/2 kalakuto krūtinės (apie 3 1/2 sv., nulupti odą ir išimti kaulą);
- 12 džiovintų figų sukapoti;
- 1 šaukšt. sukapoto rozmarino arba 1 š. džiovinto;
- 3 šaukštai Dijon garstyčių;
- 1 šaukštas medaus;
- 1 šaukštas alyvų aliejaus;
- 2 skiltis česnako, susmulkinti;
- Pipirų, druskos, rosmarino šakelių papuošimui.

Nuplauti mėsą ir sausai nušluostyti. Per vidurį išilgai įpjauti, praskėsti ir suplakti kiek galima. Iškepti garstyčiomis, apibarstyti 1/2 kiekio rosmarino.

Inde sumaišyti figas su medumi, sudėti mišinį į kalakuto krūtinės vidurį. Pradedant nuo ilgesnio krašto, užkloti kamšalą suvyniojant. Vyniotinį surišti virvele kas 2 ar 3 inčų nuotoliais. Rozmarino likučius uždėti ant vyniotinio ir jį pabarstyti pipirais.

Į kepimo indą 9"x13" dydžio įdėti vyniotinį, įpilti 1/3 puodelio vandens. Kepti 375° F temperatūroje iki mėsos termometras įdėtas į storiausią vyniotinio vietą (mėsą, ne kamšalą), rodys 160°-165°F.; maždaug po 1 1/4 valandos. Jei indas atrodo sausas, įpilti 1/4 puodelio vandens. Išimti iš krosnies, palaukti 10 minučių. Nukirpti virvutes, suraikyti vyniotinį storomis riekėmis. Papuošti rozmarino šakelėmis.

1 porcija - 308 kalorijos, riebalų 3 gr., druskos - 232 mg.

Vištiena su vaisių salsa

Paruošimas 10 min., kepimas 10-15 min. (6-ios porcijos)

- 2 1/2 sv. viščiuko krūtinės, arba gabalų;
- 1 puodelis ananaso gabaliukų sunkoje;
- 1 šaukštelis svogūnų miltelių;
- 1 šaukštelis česnako miltelių;
- 1/3 puodelio mažai druskingo terijaki padažo;
- 1 šaukštelis sukapoto česnako;
- 6 didelės braškės, sukapotos
- 2 šaukštai supjaustytų svogūnų laiškų;
- 2 šaukštai sukapotų cilantro lapelių;
- 1 šaukštas cukraus;
- 1 šaukštas raudonojo vyno acto;
- 1 šaukštas mažai druskingo sojos padažo.

Nusausinti ananaso gabalus, pasilaikyti sunką. Į vidutinio dydžio indą sudėti ananasą.

Padėti vištieną į 9"x13" kepimo indą. Pabarstyti svogūnų ir česnako milteliais.

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, SUKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%
santapus2.25%
kasd. pal. taupymo sąsk.1.50%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius3.00%
180 dienų indėlius3.25%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.25%
3 m. term. indėlius4.50%
4 m. term. indėlius4.75%
5 m. term. indėlius5.00%
RRSP ir RRIF
(Variable)2.50%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.25%
3 m. ind.4.50%
4 m. ind.4.75%
5 m. ind.5.00%

PASKOLAS

Asmeninės nuo6.25%
nekiln. turto 1 m.6.50%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narų gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narų santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

Indelyje sumaišyti ananaso sunką, terijaki padažą ir sukapotą česnaką; gerai sumaišyti; Užpilti mišinį ant vištienos, apvartyti. Uždengti plastikine plėvele. Palaikyti šaldytuve keletą valandų. Sudėti braškes, persiką, svogūno laiškus, cilantro, cukrų, actą ir sojos padažą su ananaso gabalais. Gerai sumaišyti. Uždengti ir palaikyti porą valandų šaldytuve.

Vidutiniame karštyje kepti ant grotelių; truputi apipurkšti "nonfat cooking spray" produktu.

Išimti vištieną iš marinado. Pakepinti 10-15 min., kol praranda rausvumą ir yra gerai iškepusi. Kepant, apversti vieną kartą. Patiekti su vaisių salsa.

1 porcija - 230 kalorijų. Riebalų - mažiau negu 1 gr., druskos - 1,023 mg.

IŠ MEDICINOS ISTORIJOS:

- 2.700 m.pr.Kr., egiptiečiai gydydavo kaulų lūžius ir buvo parašę vieną pirmųjų pasaulyje chirurgijos tekstų;
- apie 1.550 m.pr. Kr., Egipte buvo parašytas vadinamasis Eherso papirusas apie vidaus ligas;
- apie 550 m.pr.Kr., Indijoje buvo parašyta medicinos enciklopedija;
- apie 330 m.pr.Kr., graikas Praksagoras sukūrė mokslą apie pulsą, ėmė skirti arterijas ir venas.

• PARDUODAMI vištienos VIRTINUKAI. 100 virtinukų \$14.99,- su pristatymu į namus. Tel: 364-1388.

TRIGLOBAL
Michelle Duines, B.Sc.
(Onutė Dainytė)
Mutual Funds Representative
Triglobal Capital Management Inc.
Išipareigoja Jūsų finansiniam saugumui ir augimui
Executive Offices
2880 2880 - 630 René Lévesque Blvd., West, Montreal, Quebec, H3B 1S6
Tel: (514) 878-0800 Fax: (514) 878-0808
MUTUAL FUNDS, GUARANTEED INVESTMENTS, RRSP, RRIF, LIRA, LIF, RESP, TAX SAVING STRATEGIES, RETIREMENT PLANNING, MUTUAL FUND PORTFOLIO ANALYSIS, FINANCIAL REVIEW

Sutton
ANTOINETTE OUELLET - Brilvicienė
Agent immobilier affilié
bur.: (514) 462-4414 rés.: (514) 676-9705
fax: (514) 462-1509 Mtl: (514) 990-5340
groupe sutton - action inc.
COURTIER IMMOBILIER AGRÉÉ
2220, Lapinière, bureau 102
Brossard, QC J4W 1M2
GROUPE SUTTON - ACTION INC. EST FRANCHISÉ INDÉPENDANT ET AUTONOME DE GROUPE SUTTON, QUÉBEC

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu
1449 rue St. Alexandre Suite 500 A
Montréal, Que., H3A 2G6 Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
★
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS
460 St. Catherine St. West, # 605.
Montreal, P.Q. H3B 1A7 Tel.: 395-6050
TONY LAURINAITIS

LAIKOTYMO ISTAIGA
FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Koplyčios

MIRUSIEJI:

• **KAZIMIERA GATAU-TIENE** mirė birželio mėn. 22 d. La Salle General ligoninėje.

Liko dukrė **ADELĖ**, 2 vaikaičiai ir 5 provaikaičiai. Palaidota iš AV jos bažnyčios Cote des Neiges kapinėse.

• **JUOZAS GRAŽYS** mirė š.m. birželio mėn 27 d., Slaugos Namuose. Liko sūnus Al, 2 vaikaičiai ir 2 provaikaičiai.

Ilgus metus buvo žinomas kailininkas mūsų telkinyje. Po apeigų AV parapijos bažnyčioje, nuvežtas į Mont Royal krematoriumą.

Užuojauta artimiesiems!

KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

IEŠKO

KRAŠTO TARYBOS ATSTOVŲ

- Kandidatai turi būti užsimokėję solidarumo mokestį, ne jaunesni kaip 18 m. amžiaus ir pasižadėti dalyvauti Krašto Tarybos suvaziavimuose.
(Pirmoji KLB 17-oji Krašto Tarybos sesija įvyks š.m. spalio mėn. 23-25 d.d. Ottawoje)

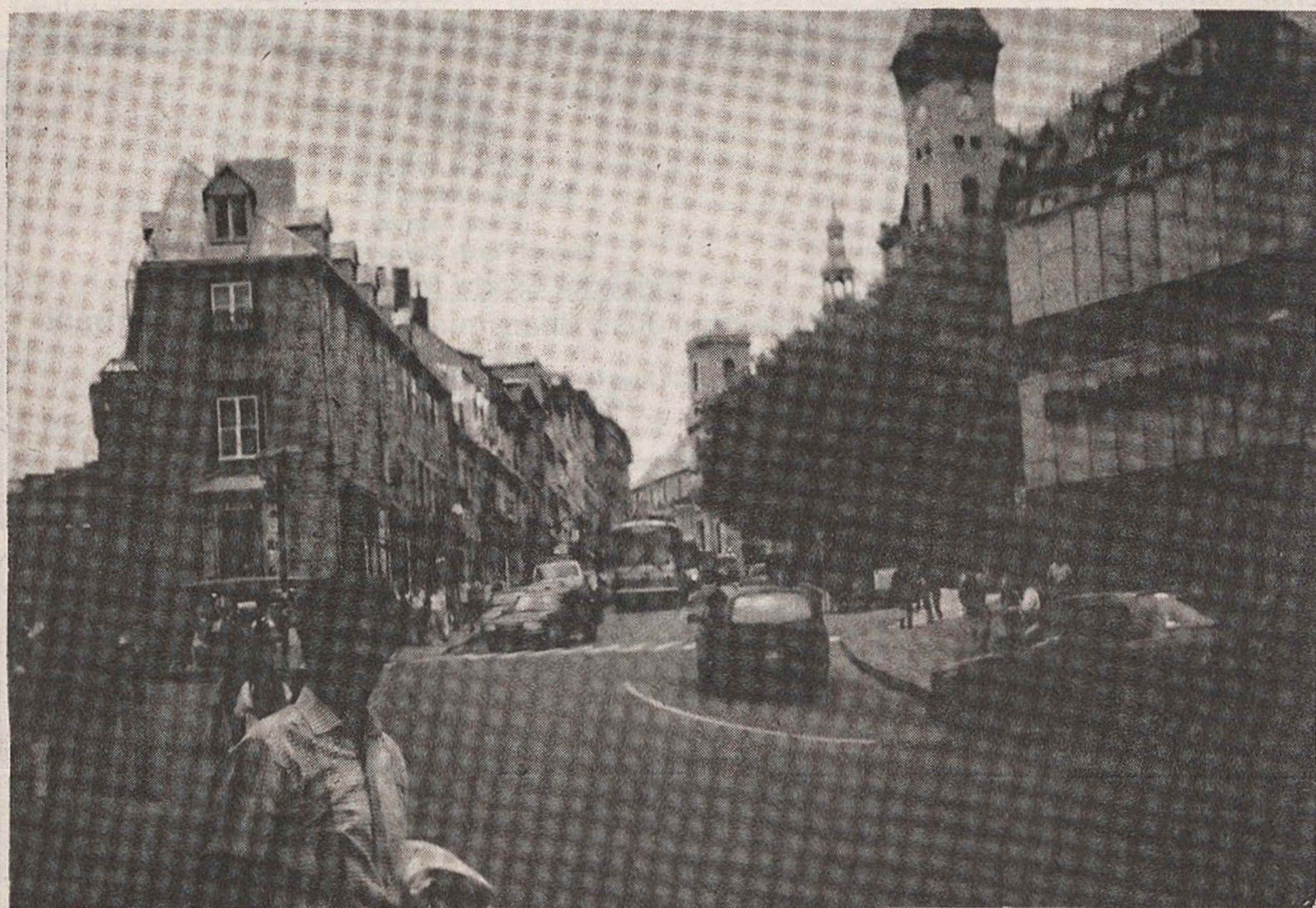
Prašome kreiptis į Apylinkės pirmininką **Arūną Staškevičių**, tel: 450 347 0583.

- KLB Krašto Tarybos sesijos vyksta 1 kartą per metus. Nariai renkami 3 jų metų kadencijai.

Minėdama savo vyro "NL" administratoriaus **GEDIMINO RUKŠENO** 20 m. mirties sukaktį, žmona Janina atsiuntė, kartu su prenumerata \$60. auką.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

• **REGINA (PUPELYTĖ) ir ALGIS KIBIRKŠČIAI** pakrikštijo savo naujagimį sūnelį **VYČIO-NAPALIO-JUSTINO** vardais AV p-jos bažnyčioje. Sveikiname!

Dail. Petras Ibiškasas Québec'o mieste, Šv. Elzbietos D-jos organizuotoje iš - vykoje š.m. birželio mėn. 10 d.

• Algimantas **ASTRAUSKAS**, ortopedinės įmonės **PIRMAS ŽINGSNIS** Kaune direktorius, su malonumu prisimena mūsų telkinio lietuvių ir siunčia geriausius linkėjimus.

* Išnuomojami 2 kambariai prieinama kaina: **VILNIUS 2043**, Architektų gt.40-31, tel: 44-51-84.

Jam, tokiam darbsčiam ir optimistiškam žmogui sekasi gerai, nes jau i-darbino 40 žmonių. Sėkmės!

DĖMESIO BASEINO SAVININKAMS!

"Pest Control Products Act" įstaiga skelbia, kad baseinų vandens priežiūrai vartojami chemikalai, importuoti, pardavinėjami ir naudojami Kanadoje, privalo būti užregistruoti minimos įstaigos agentūroje. Ypatingai reikia atkreipti dėmesį į tokio produkto "Copper sulphate" sudėtį ir kiekį.

Produktai baseinų valymui privalo turėti registravimo įrašą, garantuojantį jo poveikį ir saugumą. Jis atrodo taip: REGISTRATION No 9.9.9.9. PEST CONTROL PRODUCTS Act. /PCPA/.

Jeigu tokio įrašo nėra, reiškia produktas nepatikrintas ir gali būti kenksmingas.

Daugiau informacijų gausite: Pest Management Regulatory Agency Health Canada, Place London Life, 2001 University, Room 746 - D. Montreal, Québec H3C 3N2. Tel: (514)-283-8888. Arba Pest Management Inf Service, Tel: 1-800-267-6315. Inf.

LITAS

MONTREALIG LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 de Sève, Montreal, Qué, H4E 2A8

Tel: 766-5827 Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Boulevard

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1000.00)

1 metų..	4.00
2 metų	4.25
3 metų	4.50
4 metų	5.00
5 metų	5.25

Taupomos sąskaitos

Specialios ... 1.25%
Kasdieninės .. 1.25%

RRSP & RRIF

Taupoma ..	1.50
1 metų ...	4.00
2 metų ...	4.25
3 metų ...	4.50
4 metų ...	5.00
5 metų ...	5.25

Terminuoti indėliai

1 metų	3.50
180 d. - 264 d.	3.00
120 d. - 179 d.	3.00
60 d. - 119 d.	3.00
30 d. - 59 d.	3.00

iki 30 d. 0
30 d. - 364 d. (išimant prieš laiką 1.00)

Čekių sąskaita 0.50

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolos (Residential up to 4-plex)

1 metų...	6.30	4 metų ...	6.70
2 metų ...	6.45	5 metų ...	6.75
3 metų ...	6.60		

Asmeninės paskolas

If guaranteed by deposit at LITAS	7.00
Fully guaranteed (CSB) or other	8.00
Personal loan regular	9.50
Overdraft	17.00

DESJARDINS PRIME ... 6.00
DESJARDENS PERSONAL PRIME 6.50

KASOS VALANDOS

1475 De Sève 3907 A Rosemont

Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., trečiad.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 8.00

DĖMESIO!

Išnuomojamas prieinama kaina gražus butas La Salle, 355- 8-th Ave., II-me aukšte.
Kreiptis tel: 365-7523.

Sąžiningai patarnauja Nejudomo turto PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS

PAUL KUTKAUSKAS / ROSS /
5344 Verdun Ave., VERDUN, Qué., Canada.
Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060, - namų;

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Qué. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 Fax: 722-3546

Joana ADAMONYTĖ A.I.B., Donna SVRAKA A.I.B.

PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256- 5355

Greitas tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti

LES TOITURES

R.P.S. MIRON INC

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Sweezey 3272 Boul. LASALLE
Mark Richard Verdun (Québec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941 FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis

Dr. Philip STULCINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp.45
Av., Suite 209, LaSalle,,
Qué. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

Dr. Michel HUYNH,
Dantų gydytojas, chi-
rurgas (buv. dr. J. MA-
LISKOS BIURAS) 1440
St.Catharine St. W.
suite 701; Tel: 866-9297,
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. ALÉNAS (ALAIN) PAVILANIS
Šeimos gydytojas

Privatus kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, Québec
H4C 1P8
(metro: Place St. Henri)

Universiteto šeimos
Medicinos klinika
281-6027
Hôpital Notre Dame
2025 Plessis
Montreal, Québec
H2L 2Y4

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1610 Ste. Catherine St. West, Suite 405,
Montreal, Québec, H3H 2S2.
Tel: 931-7174.